

מאת מכון ממרא - כל הזכויות שמורות

[/https://mechon-mamre.org](https://mechon-mamre.org)

מסכת מגילה פרק א

דף א,א פרק א הלכה א משנה מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבעה עשר בחמשה עשר לא פחות ולא יתר. כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר כפרים ועיירות גדולות קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:

דף א,א פרק א הלכה א גמרא ר' אילא שמעון בר בא בשם ר' יוחנן כתיב לקיים את ימי הפרים האלה בזמניהם מה תלמוד לומר בזמניהם ר' יונה ר' יוסה ר' יונה אמר ליתן להן זמנים אחרים ר' יוסה אומר זמנים שקבעו להם חכמים ואלו הן י"א וי"ב וי"ג וי"ד וט"ו או אינו אלא י"ו וי"ז ר' אבהו בשם ר' לעזר ולא יעבר לא יעבר ר' יצחק בר נחמן בשם שמואל לא יעבר ולא יעבר או אינו אלא תשיעי ועשירי שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן ימים אין כתיב כאן אלא כימים תן ימים כנגד ימים אחד עשר ושנים עשר כנגד ארבעה עשר וחמשה עשר או שנים עשר ושלשה עשר כנגד ארבעה עשר וחמשה עשר א"ר חלבו יום שלשה עשר יום מלחמה היה הוא מוכיח על עצמו שאין בו ניחה מעתה אל יקראו בו לפניו ולאחריו קורין ובו אינן קורין או אינו

דף א,ב פרק א הלכה א גמרא אלא תשיעי ועשירי כימים ימים שהן סמוכין לימים ואם ימים שהן סמוכין לימים אינן אלא ששה עשר ושבעה עשר לית יכול דא"ר אבהו בשם רבי אלעזר לא יעבר ולא יעבר ר' יצחק בר נחמן בשם שמואל לא יעבר ולא יעבר תני בשם רבי נתן כל החדש כשר לקריאת המגילה מה טעמא (אסתר ט) והחדש אשר נהפך להם מיגון לשמחה וגוי א"ר חלבו

ובלבד עד חמשה עשר דא"ר אבהו בשם ר' לעזר לא
יעבור ולא יעבור ר' יצחק בר נחמן בשם שמואל לא
יעבר ולא יעבר הדא דאת אמר לקריאת המגילה אבל
לעשות סעודה אינן עושין אלא בארבעה עשר ובחמשה
עשר ואין מחלקין לעניים אלא בארבעה ועשר ובחמשה
עשר אין עיניהם של עניים תלויות אלא בארבעה עשר
ובחמשה עשר ויהיו אלו לקריאה ואלו לסעודה ר' חלבו
ר' חונה בשם רב (שם) והימים האלה נזכרים ונעשים
נזכרים בקריאה ונעשים בסעודה זאת אומרת שמגילת
אסתר ניתנה להידרש רבי חלבו ר' יסא בשם ר' לעזר
נאמר כאן (שם) דברי שלום ואמת ונאמר להלן (משלי
כג) אמת קנה ואל תמכור הרי היא כאמיתה של תורה
מה זו צריכה סירטוט אף זו צריכה סירטוט מה זו
ניתנה להידרש אף זו ניתנה להידרש ר' ירמיה בשם ר'
שמואל בר רב יצחק מגילה שמסר שמואל לדוד ניתנה
להידרש מה טעמא (דברי הימים א כח) הכל בכתב זו
המסורת מיד ה' זו רוח הקדש עלי השכיל מיכן שניתנה
להידרש ר' ירמיה בעי ולמה לי נן אמרין ותבנית כל
אשר היה ברוח עמו א"ר מנא מהו ברוח ברוח
פיו: כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין
בחמשה עשר. ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי חלקו
כבוד לארץ ישראל שהיתה חריבה באותן הימים ותלו
אותה מימות יהושע בן נון ויקראו הכל בחמשה עשר ר'
אבהו דרש ישיבה ישיבה מה ישיבה שנאמר להלן
מימות יהושע בן נון אף ישיבה שנאמר כאן מימות
יהושע בן נון ויקראו הכל בי"ד ר' יודה בר פזי דרש פרזי
פרזות נאמר כאן (אסתר ט) פרזות

דף ב, א פרק א הלכה א גמרא ונאמר להלן (דברים ג)
לבד מערי הפרזי הרבה מאוד מה פרזי שנאמר להלן
מימות יהושע בן נון אף פרזות שנאמר כאן מימות
יהושע בן נון תני רבי יהושע ב"ק אומר מימות
אחשורוש א"ל ר' יוסי בי ר' יהודה וכי מה ענין שושן
הבירה לבא לכאן אם משושן הבירה את למד מעתה
בשושן הבירה אל יקראו ושאר כל המקומות יקראו

הא תלתא תניין תנייא קדמייא סבר מימר מימות יהושע בן נון תנייא אחרייא סבר מימר מימות אחשורוש תנייא אחרייא סבר מימר עיר מ"מ נמצאת אומר ריב"ק ור' יוסי בי ר' יהודה שניהם אמרו דבר אי אלא שזה למד מטעם אי וזה למד מטעם אי ותני כן הסמוך לכרך והנראה עמו הרי הוא כיוצא בו ר' אייבו בר נגרי בשם ר' חייה בר בא כגון הדא חמתה לא אמר אלא כגון הא חמתה עצמה מוקפת חומה מימות יהושע בן נון מן הדא (יהושוע יט) וערי מבצר הצדים צר וחמת רקת וכינרת הצידים כפר חיטייא צר דסמיכה לה חמת חמתה רקת טיברייא כנרת גינוסר התיב רבי לוי והכתיב (יהושוע יב) והערבה עד ים כנרת

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא מעתה שני גינוסריות היו או לא היו אלא שני אבטוניות כגון בית ירח וצינבריי שהן מגדלות כינרים חרב הכרך ונעשה של עכו"ם איתא חמי בו אינן קורין ובחוצה לו קורין חזקיה קרי לה בארבעה עשר ובט"ו בו חשש להיא דתני רשב"י (ויקרא כה) ואיש כי ימכר בית מושב עיר חומה פרט לטיבריא שהים חומה לה רבי יוחנן קרי לה בכנישתא דכיפרא ואמר הדא היא עיקר טיבריא קדמייתא ולא חשש להדא דתני רשב"י קל היקילו בקריאתה דתנינן תמן כל שהוא לפנים מן החומה הרי הוא כבתי ערי חומה חוץ מן השדות ר"מ אומר אף השדות ותני כן הסמוך לכרך והנראה עמו הרי הוא כיוצא בו א"ר יוחנן מגבית ועד אנטיפרס ששים ריבוא עיירות היו והקטנה שבהן היתה בית שמש מה כתיב ביה (שמואל א ו) ויך באנשי בית שמש כי ראו בארון ה' וגוי ואילו מרוח אחת היו וכדון אין את מבצע לה קניי לא נסבה א"ר חנינה קפצה לה ארץ ישראל כל העיירות שמנה יהושע אפי' מאה אינן רשב"ל אמר מוקפות חומה מנה ר' יוסי בר חנינה אמר הסמוכות לספר מנה קרייא מסייע לר' יוסי בן חנינה (יהושוע יט) ויהי גבולם מחלף וגוי קטת ונהלל ושומרון ויראלה ובית לחם מחלף חלף מאילון איילון בצעננים אגנייא דקדש ואדמי דמין הנקב ציידתה

ויבנאל כפר ימה עד לקום לוקים וקטת קטינית ונהלל מהלול ושמרון סימונייה ויראלה חורייה בית לחם בית לחם צרייה ר' אחא ר' יודה בן לוי ריב"ל בשם ר' לוד וגיא החרשים מוקפות חומה מימות יב"ן ולמה לא אמרן ואונו בגין דכתיב והא כתיב לוד ואיתאמרת אלא בגין דתנינן וגמלה וגדור והדיר ואונו וירושלם וכן כיוצא בהן

דף ג, א פרק א הלכה א גמרא והכתיב (דברי הימים א ח) ובני אלפעל עבר ומשעם ושמר הוא בנה את אונו ואת לוד ובנותיה אמר רבי לעזר בי ר' יוסה בימי פילגש בגבעה חרבה ועמד אלפעל ובנייה הה"ד (שופטים כ) גם כל הערים הנמצאות שלחו באש ר' חנניה בשם ר' פינחס לוד ואונו הן הן גיא החרשים. ר' חלבו ר' חונה בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהיא זמן קריאתה לא בא אלא ללמדך שהמצוות נוהגות באדר שני רבי יוסי ור' אחא הוון יתיבין א"ר יוסי לר' אחא לא מסתברא לשעבר אבל לבא והא תני מקום שנהגו לקרותה ב' ימים קורין אותה שני ימים א"ל אוף אנא סבר כן א"ר מנא ויאות אילו מי שקרייה בארבעה עשר וחזר וקרייה בחמשה עשר שמא אין שומעין לו אם אומר את כן שמא נמצאת עוקר זמן כרכים בידיך נחמן בריה דר' שמואל בר נחמן (אסתר ח) שמחה וששון מיכן שהן אסורין בהספד ומשתה מיכן שאסורין בתענית ויום טוב מיכן שאסורין בעשיית מלאכה א"ר חלבו זימנין סגין יתבית קומי ר' שמואל בר נחמן ולא שמעית מיניה הדא מילתא א"ל כל מה דהוה אבא שמיע את שמיע מילתיה דר' פליגא דרבי הוה מפרסם עצמו שני ימים בשנה רוחץ בי"ז בתמוז

דף ג, ב פרק א הלכה א גמרא ונוטע נטיעות בפורים רבי חביבה בשם רבנן דתמן בכל מקום שכתוב יום טוב אין כתיב וקיבל בכל מקום שכתוב וקיבל אין כתיב יום טוב וכאן כתיב יום טוב וכתוב וקיבל ר' סימון בשם רבי שמואל בר נחמן משפחה ומשפחה אלו הכפרים מדינה ומדינה אלו הכרכים עיר ועיר אלו העיירות תני

שמואל מפני מה מקדימין ליום הכניסה כדי שיספקו מים ומזון לאחיהם שבכרכים ר' פליפא בר פרוטה אמר קומי רבי יונה לית הדא אמרה שאסור בעשיית מלאכה א"ל אין מן הדא לית שמע מינה כלום הרי חולו של מועד הרי הוא אסור בעשיית מלאכה והם מספקין מזון לאחיהם שבכרכים לית לך אלא כהדא דרבי דרבי הוה מפרסם עצמו שני ימים בשנה רוחץ בי"ז בתמוז ונוטע נטיעות בפורים ר' יוסטא בי ר' שונם בעא קומי ר' מנא ולא עזרא תיקן שיהו קורין בתורה בשני ובחמישי ובשבת במנחה ומרדכי ואסתר מתקינים על מה שעזרא עתיד להתקין א"ל מי שסידר את המשנה סמכה למקרא (אסתר ט) משפחה ומשפחה ומדינה ומדינה ועיר ועיר :

דף ג,ב פרק א הלכה ב משנה כיצד חל להיות בשני כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר :

דף ג,ב פרק א הלכה ב גמרא כל הן דתנינן חל להיות בארבעה עשר און קיימין א"ר יוסא מתניתא אמרה כן מוקפות חומה למחר א"ר יוסה לית כאן חל להיות בשני ולית כאן חל להיות בשבת חל להיות בשני צומא רבא בחד בשובא חל להיות בשבת צומא רבא בערובתא :

דף ג,ב פרק א הלכה ג משנה חל להיות בחמישי כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום ומוקפות חומה למחר חל להיות ע"ש כפרים מקדימין ליום הכניסה ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום חל להיות בשבת כפרים ועיירות גדולות מקדימין ליום הכניסה ומוקפות חומה למחר :

דף ד,א פרק א הלכה ג גמרא בעון קומי ר' זעירא איתא חמי חל להיות לכרכים בשבת קורין בערב שבת

חל להיות לעיירות בשבת ידחו ליום הכניסה אמר רב לא מפני כבוד כרכים שלא יהו אומרים ראינו כרכים ועיירות קורין כאחת מעתה לא ידחו ליום הכניסה שלא יהו אומרים ראינו כפרים ועיירות קורין כא' מעתה חל להיות בשני חל להיות בחמישי חל להיות בשבת אשכח תני כפרים ועיירות וכרכים קורין כאחת וההן תנייה לא נסב אפי' לבירייה דאית ליה שלא יקדמו כרכים לעיירות דאית ליה כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה רבי אומר כולהם ידחו ליום הכניסה דאית ליה שלא יקדמו כרכים לעיירות דאית ליה כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה היך עבדין עובדא אמר ר' יוסה כמתניתא בעון קומי רבי זעירה כמה דאת אמר חל להיות לכרכים בשבת קורין בע"ש חל להיות לעיירות בשבת יקראו בע"ש

דף ד, ב פרק א הלכה ג גמרא אלא מתניתא כתרין תנייא תניי קדמייא סבר מימר כל שהוא נדחה ממקומו ידחה ליום הכניסה ותנייא חורנא סבר מימר כל שהוא נדחה ממקומו לא ידחה ליום הכניסה אמר לון כן אמר רב חד תנייא הוא מפני מה אמרו חל להיות לכרכים בשבת קורין בע"ש דא"ר חלבו רב חונה רב בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין בי"ד שהוא זמן קריאתה ודכוותה חל להיות לעיירות בשבת דאמר ר' חלבו יום י"ג יום מלחמה היה והוא מוכיח על עצמו שאין בו ניחה אשכח תני כפרים קורין בע"ש ועיירות גדולות ידחו ליום הכניסה ומוקפות חומה לאחר השבת היך עבדין עובדא א"ר יוסה לית איפשר ואין איפשר כמתניתה ר' בא בשם רב יהודה כל שאמרו ידחה ממקומו ובלבד בעשרה ואנן חמיין רבנן אפי' ביחיד ר' אבינא בשם ר' אסי כל שאמרו ידחה ליום הכניסה ובלבד בעשרה ר' חנניה אמר איפלגון רב חונה ורב יהודה ח"א ובלבד בעשרה וחורנה אמר אפילו ביחידי מתיב מ"ד ובלבד בעשרה למ"ד אפי' ביחיד עד שהוא במקומו יקרא. א"ר סלקת מתניתה י"א י"ב וי"ג וי"ד וט"ו:

דף ד, ב פרק א הלכה ד משנה איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה בטלנין פחות מיכן הרי זה כפר באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין אבל זמן עצי כהנים והעם וט"ב וחגיגה והקהל מאחרין ולא מקדימין אע"פ שאמרו מקדימין ולא מאחרין מותרין בהספד ובתענית ובמתנות לאביונים א"ר יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא חמישי קורין אותה בזמנה :

דף ה, א פרק א הלכה ד גמרא תני עשרה בטילים ממלאכתן לבה"כ ר' יהודה אמר כגון אנו שאין אנו צריכין לתלמודינו תני כפר שאין בו עשרה תקנתו קלקלתו ונעשה כעיר באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין קריאת מגילה ותרומת שקלים מקדימין ולא מאחרין סעודת ראש חדש וסעודת פורים מאחרין ולא מקדימין ר' זעירה בעא קומי ר' אבהו ויעשו אותן שבת א"ל (אסתר ט) לעשות אותם ימי משתה ושמחה את ששמחתו תלויה בב"ד יצא זה ששמחתו תלויה בידי שמים מגבת פורים לפורים א"ר לעזר ובלבד שלא ישנה ממנה העני רצועה למנעלו אין מדקדקין במצות פורים אלא כל מי שהוא פושט את ידו ליטול נותנין לו אין משנין במעות פורים הא שאר כל המעות משנין אלא כל המעות עד שלא ינתנו לגיזברין את רשאי לשנותן משניתנו לגיזברין אין את רשאי לשנותן : אבל זמן עצי כהנים : מה ראה זמן עצי כהנים והעם להימנות אלא בשעה שעלו ישראל מן הגולה ולא מצאו עצים בלישכה ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן ומסרום לציבור ונקרבו מהן קרבנות ציבור והיתנו עמהן הנביאים שביניהן שאפילו לישכה מליאה עצים ועמדו אלו ונתנדבו עצים משל עצמן שלא יהא קרבן מתקרב אלא משלהן תחילה א"ר אחא דר' יוסי היא דר' יוסי אמר אף הרוצה מתנדב שומר חנם ר' יוסה בשם ר' אילא דברי הכל היא מה פליגין בגופו של קרבן אבל במכשירי קרבן כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד מקרבן ציבור תני האשה שעשה כתונת לבנה צריכה למסור

לציבור א"ר אחא דר' יוסי היא דר' יוסי אמר אף הרוצה מתנדב שומר חנם ר' יוסה בשם ר' אילא דברי הכל היא מה פליגין בגופו של קרבן אבל במכשירי קרבן כל עמא מודיי שהוא משתנה קרבן יחיד מקרבן ציבור מתניתא פליגא על ר' יוסה אותן הימים נוהגין בשעת קרבן ושלא בשעת קרבן רבי יוסי אומר אינן נוהגין אלא בשעת קרבן ועוד מן הדא דתני אמר רבי לעזר בי ר' צדוק אני הייתי מבני סנאה בן בנימן וחל תשעה באב להיות בשבת ודחינו אותו למוצאי שבת והיינו מתענין ולא משלימין :

דף ה, ב פרק א הלכה ד גמרא ובתשעה באב : ר' ירמיה בשם ר' חייה בר בא בדין היה שיהו מתענין בעשירי שבו נשרף ולמה בתשיעי שבו התחילה הפורענות ותני כן בשביעי נכנסו לתוכו בשמיני היו מקרקרים בו בטי הציתו בו את האור בעשירי נשרף רבי יהושע בן לוי ציים תשיעי ועשירי ר' לוי ציים תשיעי ולילי עשירי ר' בא בר זבדא בשם ר' חנינה ביקש רבי לעקור תשעה באב ולא הודו לו אמר לו רבי אלעזר עמך הייתי ולא איתאמרת אלא ביקש ר' לעקור תשעה באב שחל להיות בשבת ולא הניחו לו אמר הואיל ונדחה ידחה אמר לו ידחה למחר וגזה ליה ההוא דתנינן תמן ר' יוחנן בן ברוקה אומר על שניהם הוא אומר (בראשית א) ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ר' לעזר בשם ר' חנינה הלכה כרבי יוחנן בן ברוקה אמר ליה ר' בא בר זבדא עמך הייתי ולא איתאמרת אלא היתה תובעת להינשא הדין עמה וקרא עליהן (קוהלת ד) טובים השנים מן הא' : ובחגיגה : כתוב א' אומר (שמות כג) וחג הקציר בכורי מעשיך וכתוב אחד אומר (ויקרא כג) כל מלאכת עבודה לא תעשו א"ר חנינה הא כיצד יתקיימו שני כתובים בשעה שהוא חל בחול את חוגג ושובת בשעה שהוא חל בשבת למחר את חוגג וקוצר א"ר יוסה בי רבי בון ובלבד שיבליע לעיסתה כהדא דתני להן אינש דיהוי עלוי אעין ובכורין האומר הרי עלי עצים למזבח וגזירין למערכה אסור בהספד

ובתענית ומלעשות מלאכה בו ביום: ובהקהל: ר' בא בריה דר' חייא בר בא אמר מפני התקיעה ר' יצחק בי ר' חייא אמר מפני הבימה ויעשו אותה מאתמול שלא לדחוק את העזרה א"ר מתניה על שם (דברים טז) לא תטע לך אשרה כל עץ מתניתא דר' מאיר דא"ר מאיר די לא למיספד אסור להתענות ודי לא להתענות מותר בהספד ודי לא סתם כדי לא להתענייה א"ר יונה אילין יומיא די לא להתענאה בהון ומקצתהון די לא למיספד בהון אמר רשב"ג מה תלמוד לומר בהון בהון ב' פעמים אלא מלמד שלילה מותר והיום אסור

דף ו,א פרק א הלכה ד גמרא כהדא דתני להן אינש דיהוי עלוהי אסר בצלו א"ר יוסי בי רבי בון שהוא צריך להזכיר מבערב ואתיא כהיא דא"ר זעירה בשם רב חונה אומר כלילי שבת וכיומו מתניתא או בי"א כר' יוסי או בי"ב כר' מאיר וקשיא על דר' מאיר לא כן תני בתרין עשר ביה יום טיריון וא"ר יעקב בר אחא בטל יום טיריון יום שנהרג לולנינוס ופפוס. בתלת עשר ביה יום ניקנור מהו יום ניקנור שלטון משל מלכות יון היה עובר לאלכסנדריאה וראה את ירושלם וחירף וניאץ וגידף ואמר בשובי בשלום אתוץ את המגדל הזה ויצא אחד משל חשמונני והיה הורג בחיילותיו עד שהגיע לקרוכין שלו וכיון שהגיע לקרוכין שלו קטע את ידיו וחתך את ראשו ותחבן בעץ וכתב מלמטן הפה שדיבר באשמה והיד שפשטה בגאווה ותליין בקונטס נגד ירושלם על דעתיה דרבי מאיר ניחא בא לוסר לפניו. על דעתיה דר' יוסה מה בא לוסר לפניו לית ליה עצמו אסור מפני י"ד להודיעך שאסור בהספד ואפי' על דר"מ לית היא מקשייא לא כן תני בתרין עשר ביה יום טיריון וא"ר יעקב בר אחא בטל יום שנהרג לולנינוס ופפוס בי"ד ובט"ו פורייא די לא למיספד בשית עשר ביה שרון למיבנא שור ירושלם די לא למיספד על דעתיה דר"מ ניחא בא לוסר לפניו על דעתיה דר' יוסה מה בא לאסור לאסור שלפניו לית ליה עצמו אסור מפני ט"ו בא להודיעך שהוא אסור בהספד בשובעת עשר ביה

קמון עממיא על פליטא ספרייא במדינת בלקיס ובית זבדין והוה פרקן על דעתיה דר"מ ניחא בא לאסור עצמו על דעתיה דר' יוסה מה בא לאסור א"ר יוסי כל אילין מיליא לא מסייען ולא תברן לא על דר"מ ולא על דר' יוסי לא בא אלא למנות ימים שנעשו בהן ניסים לישראל תדע לך שהוא כן דתנינן בריש ירחא דניסן דיתקם תמידא די לא למיספד בלא כך אינו אסור משום ר"ח אבל בשבתות ובימים טובים מתענין לפניהן ולאחריהן מה ראיתה להקל באלו ולהחמיר באלו שאלו דברי תורה ואין דברי תורה צריכין חיזוק ואלו דברי סופרים ודברי סופרין צריכין חיזוק הדא דאת אמר עד שלא בטלה מגילת תענית אבל משבטלה מגילת תענית בטלו כל אלו ר' חנינה ורבי יהושע בן לוי תריהון אמרין בטלה מגילת תענית ר' בא ור' סימון אמרי בטלה מגילת תענית ר' יונתן אמר בטלה מגילת תענית א"ר יוחנן אמש הייתי יושב ושונה מעשה שגזרו תענית בחנוכה בלוד ואמרו עליו על ר' אליעזר שסיפר ועל ר' יהושע שרחץ אמר להן רבי יהושע צאו והתענו על מה שהתעניתם ואת אמר בטלה מגילת תענית א"ר בא אע"ג דאת אמר בטלה מגילת תענית חנוכה ופורים לא בטלו מיליהון דרבנן אמרין בטלה מגילת תענית ר' אבון ציים כל ערובת שובא ר' יוחנן ציים כל ערובת ריש שתא ר' זעירה צם תלת מאוון דצומין ואית דאמרין תשע מאוון ולא חש על מגילת תענית ר' יעקב בר

דף ו,ב פרק א הלכה ד גמרא אחא מפקד לספרייה אין אתת איתא מישאלנכון אימרין לה בכל מתענין חוץ משבתות וימים טובים וראשי חדשים וחולו של מועד וחנוכה ופורים. שמעון בר בא אמר אתא עובדא קומי ר' יוחנן והורי כרבי יוסי והוה ר' לעזר מצטער ואמר שבקין סתמא ועבדין כיחידייא אשכח תני לה ר' חייה בשם ר"מ כד שמע דתני לה ר' חייה בשם ר"מ אמר יאות סבא ידע פירקי גרמיה ר' מנא בעא קומי ר' יודן לא כן א"ר חזקיה ר' אבהו בשם ר' לעזר כל מקום ששנה רבי מחלוקת ואח"כ שנה סתם הלכה כסתם

א"ל לא ר' דילמא חורן מה הן אן דאשכח רבי מחלוקת וחזר ושנה סתם הלכה כסתם אתר דלא אשכח רבי מתני מחלוקת אלא אחרים שנו מחלוקת ורבי שנה סתם לא כל שכן תהא הלכה כסתם אתא ר' חזקיה רבי יעקב בר אחא ר' שמעון בר אבא בשם ר' לעזר ואפ"י אחרים שנו מחלוקת ורבי שנה סתם הלכה כסתם ולמה הוא מורה ליה כיחידייא ר' שמואל בר יונה בשם ר' אחא הדא דאת אמר כשאין מחלוקת אצל סתם אבל אם יש מחלוקת אצל סתם לא בדא הלכה כסתם ר' יודן נשייא שלח לרבי הושעיה רבה חדא עטם וחד לגין דחמר שלח וא"ל קיימת בנו (אסתר ט) ומתנות לאביונים חזר ושלח ליה חד עיגל וחד גרב דחמר שלח וא"ל קיימת בנו (שם) ומשלוח מנות איש לרעהו. תני במקום שנכנסין קורין אותה בי"ד ר' יוסה בעי אם במקום שנכנסין אל יקראו אותה כל עיקר:

דף ו,ב פרק א הלכה ה משנה קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני אין בין אדר הראשון לאדר שני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים:

דף ו,ב פרק א הלכה ה גמרא מתניתא כשעיברו ואח"כ קראו אותה אבל אם קראו אותה ואח"כ עיברו לא בדא מתניתא לא אמרה כן אלא קראו את המגילה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני ר' סימון בן ריב"ל כתיב (אסתר ט) לקיים את אגרת הפרים הזאת מה ת"ל השנית אלא מיכן שאם קראו אותה באדר הראשון ונתעברה השנה קורין אותה באדר השני ר' ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק מה עשו מרדכי ואסתר כתבו אגרת ושלחו לרבנותינו שכן אמרו להם מקבלין אתם עליכם שני ימים הללו בכל שנה אמרו להן לא דיינו הצרות הבאות עלינו אלא שאתם רוצין להוסיף עלינו עוד צרתו של המן. חזרו וכתבו להן אגרת שנייה הה"ד לקיים עליהם את אגרת הפרים הזאת השנית מה היה כתוב בה אמרו להן אם מדבר זה אתם מתייראים הרי היא כתובה ומעלה

בארכיים (אסתר י) הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן שמונים וחמשה זקנים ומהם שלשים וכמה נביאים היו מצטערין על

דף ז, א פרק א הלכה ה גמרא הדבר הזה אמרו כתיב (ויקרא כז) אלה המצות אשר צוה ה' את משה אלו המצות שנצטוינו מפי משה וכך אמר לנו משה אין נביא אחר עתיד לחדש לכם דבר מעתה ומרדכי ואסתר מבקשים לחדש לנו דבר לא יזו משם נושאים ונותנין בדבר עד שהאיר הקדוש ברוך הוא את עיניהם ומצאו אותה כתובה בתורה ובנביאים ובכתובים הדא היא דכתיב (שמות יז) ויאמר ה' אל משה כתוב זאת זכרון בספר זאת תורה כמה דתימר (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל זכרון אלו הנביאים (מלאכי ג) ויכתב ספר הזכרון לפניו ליראי ה' וגו' בספר אלו הכתובים (אסתר ט) ומאמר אסתר קיים את דברי הפורים האלה ונכתב בספר רב ור' חנינה ור' יונתן ובר קפרא ור' יהושע בן לוי אמרו המגילה הזאת נאמרה למשה מסיני אלא שאין מוקדם ומאוחר בתורה ר' יוחנן ורשב"ל ר' יוחנן אמר הנביאים והכתובים עתידין ליבטל וחמשה סיפרי תורה אינן עתידין ליבטל מה טעמא (דברים ה) קול גדול ולא יסף רשב"ל אמר אף מגילת אסתר והלכות אינן עתידין ליבטל נאמר כאן קול גדול ולא יסף ונאמר להלן (אסתר ט) וזכרם לא יסוף מזרעם הלכות (חבקוק ג) הליכות עולם לו ר' לוי בשם רשב"ל צפה הקב"ה שהמן הרשע עתיד לשקול כספו על ישראל אמר מוטב שיקדים כספן של בני כספו של אותו הרשע לפיכך מקדימין וקורין בפרשת שקלים ר' אבהו בשם ר' לעזר בכל שנה ושנה הקיש שנה שהיא מעוברת לשנה שאינה מעוברת מה שנה שאינה מעוברת אדר סמוך לניסן אף שנה שהיא מעוברת אדר סמוך לניסן א"ר חלבו כדי לסמוך גאולה לגאולה ר' לוי בשם רבי חמא בר חנינה אותה השנה היתה מעוברת מה טעמה (אסתר ג) מיום ליום ומחדש

לחדש שנים עשר הוא חדש אדר אדר הראשון תוספת
אדר השני תוספת מה ביניהון ר' שמואל בר רב יצחק
אמר שני כבשי עצרת ביניהון נולד בחמשה עשר באדר
בשנה שאינה מעוברת ונכנס לשנה שהיא מעוברת אין
תימר אדר הראשון תוספת שנה ארוכה היא אין תימר
אדר השני תוספת אין לו אלא עד חמשה עשר באדר
הראשון א"ר אייבי בר נגרי מתניתא אמר כן אדר
הראשון תוספת דתנינן

דף ז, ב פרק א הלכה ה גמרא תמן הן העידו שמעברין
את השנה כל אדר שהיו אומרים עד הפורים הן העידו
שמעברים את השנה על תניי הדא אמרה אדר הראשון
תוספת אין תימר אדר השני תוספת לא קיים על שתא
ומעבר לה מר עוקבא אשכח תרין איגרון בהדא כתיב
ושפר באפיי ובאפי חבריי מוספה על שתא תלתין יומין
ובחדא כתיב ושפר באפיי ובאפי חברייא מוספה על
שתא ירח יומין מאן דאמר תלתין יומין אדר הראשון
תוספת ומאן דאמר ירח יומין אדר השני תוספת אין מן
הדא לית שמע מינה כלום דא"ר יעקב בר אחא ור' יודן
גזורי ר' סימון בשם רבי יהושע בן לוי לעולם שני
חדשים מעוברין עיבר את הראשון ולא עיבר את השני
מה שעשה עשוי לעולם אדר סמוך לניסן חסר תני רבן
שמעון בן גמליאל אומר מצות הנוהגות באדר השני
אינן נוהגות באדר הראשון חוץ מן הספד ומן התענית
שהן שוין בזה ובזה ר' בא רב ירמיה בשם רב ר' סימון
בשם ר' יהושע בן לוי הלכה כרשב"ג ר' חונה רבה
דציפורין אמר הנהיג ר' חנינה דציפורין כהדא דרשב"ג
לא אמר אלא הנהיג הא להלכה לא אבל לעניין שטרות
כותבין אדר הראשון ואדר השני אלא שכותבין אדר
השני תיניין ר' יהודה אומר אדר השני כותב תי"ו ודיין
תמן תנינן אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא
קריאת המגילה ומתנות לאביונים ר' סימון בשם ר'
יהושע בן לוי אף שימוע שקלים וכלאים יש ביניהון ר'
חלבו ורב חונה רב בשם רבי חייה רבה הכל יוצאין
בארבעה עשר שהוא זמן קריאתה אמר ר' יוסה ויאות

כלום אמרו משמעין על השקלים לא כדי שיביאו ישראל שקליהן בעונתן אם אומר את באדר הראשון עד כדון אית בשתא שיתין יומין כלום אמרו יוצאין אף על הכלאים לא כדי שיהו הצמחין ניכרין אם אומר את באדר הראשון עד כדון אינון דקיקין :

דף ז,ב פרק א הלכה ו משנה אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד אין בין שבת ליום הכיפורים אלא שזה זדונו בידי אדם וזה זדונו בהיכרת :

דף ז,ב פרק א הלכה ו גמרא תני בשם ר' יהודה אף מכשירי אוכל נפש התירו מה ביניהון ר' חסדי אומר לחדד ראשו של שפוד ביניהון ר' חנינא בריה דר' אבהו הוציא אש מהאבנים ביניהון תני רבי יהודה בר פזי דברזילה הוא הדבר מהו הוא הדבר לחדד ראשו של שפוד הוא הדבר אי להוציא אש מן האבנים הוא הדבר לית לך אלא כהדא אין משחיזין את הסכין אבל משיאה על גב חברתה א"ר חסדי דר' יודא היא דמר ר' יודא בשם שמואל דברי הכל היא כדי להעביר שמנונית שעליה כל אלו ביום טוב אין צריך לומר בשבת אילין אינון והא אית לך חורנין

דף ח,א פרק א הלכה ו גמרא סקילה בשבת אין סקילה ביום טוב כרת בשבת אין כרת בי"ט מכות ביום טוב אין מכות בשבת אין תימר בדברים שיש בהן אוכל נפש אתינן מיתני והא תנינן משחילין פירות דרך ארובה בי"ט אבל לא בשבת ועוד מן הדא שוחקין עצי בשמים למילה בי"ט אבל לא בשבת א"ר יוסה והוא שמל ועוד מן הדא דתני מודין חכמים לר"מ בחותמות שבקרקע שמפקפקין ומפקיעין ומתירין וחותרין בשבת מפפקין אבל לא מפקיעין ולא מתירין ולא חותרין ובכלים בשבת מותר אין צ"ל בי"ט : אין בין שבת לי"ה אלא שזה זדונו בידי אדם וזה זדונו בהיכרת : הא בתשלומין שניהן שוין מתניי דרבי נחוניה בן הקנה דתני ר' נחוניה בן הקנה אומר יום הכיפורים כשבת בתשלומין ר"ש בן מנסיא אומר מחוייבי כריתות

כמחוייבי מיתות ב"ד מה נפק מן ביניהון ר' אחא בשם ר' אבונא נערה נדה ביניהון ר' מנא אמר אף אחות אשתו ביניהון על דעתיה דר' נחוניא בן הקנה מה שבת אין לה היתר אחר איסורה אף י"ה אין לו היתר אחר איסורו ואלו הואיל ויש להן היתר אחר איסורן משלם על דעתיה דר"ש בן מנסיא מה שבת יש בה כרת אף י"ה יש בה כרת ואלו הואיל ויש בהן כרת אינו משלם ר' יודה בר פזי אמר מכות וכרת מה אמרינן בה אלו תנייא א"ר יוסה צריכה לרבנן רבי יונה בעי ולמה לא שמע לה מן הדא דתני רשב"י דתני רשב"י ר' טרפון אומר נאמר כרת בשבת ונאמר כרת בי"ה מה כרת שנאמר בשבת אין מכות אצל כרת אף כרת שנאמר בי"ה אין מכות אצל כרת א"ר מנא קומי ר' יוסי מה צריכה ליה כרשב"ל ברם כר' יוחנן אם מכות אצל מיתה יש לו לא כל שכן מכות אצל כרת דאיתפלגון השוחט אותו ואת בנו לשם עכו"ם ר' יוחנן אמר אם התרו בו לשם אותו ואת בנו לוקה לשם עכו"ם נסקל רשב"ל אמר אפי' התרו בו לשם אותו ואת בנו אינו לוקה מאחר שהתרו בו לשם עכו"ם נסקל א"ל אפי' כר' יוחנן צריכה ליה תמן לשני דברים והכא לדבר א'

דף ח,ב פרק א הלכה ו גמרא על דעתיה דרשב"ל מה בין אילין תניא לאילין רבנן לאויס לא כריתות רבי יודן אמר הבא על הממזרות אית בניהון ר' חנינא אמר אף המצית גדישו של חברו ביי"ט ביניהון על דעתון דאילין תנייא הואיל ואין בהן כרת משלם על דעתון דאילין רבנן הואיל ויש בהן מכות אינו משלם מעתה אלו נערות שיש להן קנס לא כרבנן א"ר מתניה תיפתר דברי הכל בממזר שבא על הממזרת ואשת אחיו לא יבמתו היא א"ר מתניה תיפתר שהיו לאחיו בנים ואירס אשה ומת ובא אחיו ואנסה :

דף ח,ב פרק א הלכה ז משנה אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל אלא דריסת הרגל וכלים שאין עושין בהן אוכל נפש אין בין נדרים לנדבות אלא

שהנדרים מתו או נגנבו חייבין באחריותן נדבות מתו
או נגנבו אין חייבין באחריותן :

דף ח, ב פרק א הלכה ז גמרא הא דבר שעושין בו אוכל
נפש אסור לא ממאכל נדר רשב"ל אמר כיני מתניתא
אין בין המודר הנייה מחבירו למודר הניית מאכל
מחבירו ותניי דבי רבי כן המודר הניית מאכל מחבירו
לא ישאילנו נפה וכברה ריחים ותנור תני אבל משאיל
הוא לו כוסות וקערות ותמחויין שאינן מהנין את
האוכל אבל מכניסין את האוכל לפסין וקדירות אסור
לטחון ולדרוך אסור לקצור צריכה לבצור צריכה הניית
מאכל מהו תני אבל משאילו הוא קורדום הוינן סברין
מימר בקרדום של ביקוע תיפתר בקורדום של נכוש
ולית שמע מינה כלום רבי אבונא אמר ר' ירמיה בעי
זוסטה מכיון שהוא מרחיק ואת חשר ביה קימחא כמי
שהיא נפה אי זהו נדר שאמרו באומר הרי עלי עולה ואי
זו היא נדבה שאמרו באומר הרי זו עולה ר' חמא חברין
דרבנן בעי אמר הרי עלי וחזר ואמר הרי זה

דף ט, א פרק א הלכה ז גמרא ר' חיינא בעי לא
מסתברא דידה אמר הרי זה וחזר ואמר הרי עלי איסור
חמור חל על איסור קל אין איסור קל חל על איסור
חמור :

דף ט, א פרק א הלכה ח משנה אין בין זב הרואה שתי
ראיות לרואה שלש אלא קרבן אין בין מצורע מוסגר
למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה תגלחת וצפרים :

דף ט, א פרק א הלכה ח גמרא א"ר יודה בר פזי דר'
לעזר היא דרבי לעזר אמר אף בשלישית בודקין אותו
מפני הקרבן ברם כרבנן השנייה מאונס טהור
והשלישית מאונס טמא א"ר יוסה אין לית היא דרבנן
ולא אופ דר' לעזר לית היא דתני א"ר לעזר לא לסותרו
אמרתי אלא שלא יביא קרבן לא אמרתי שאינו זב
לסתור זב הואיל לסתור לא אמרתי אלא שלא יביא
קרבן הדא אמרה דברי הכל היא אין תימר דר' לעזר

היא ניתני השנייה בסתירה ולא בקרבן השלישית
בסתירה ובקרבן על דעתיה דר' לעזר ראה שתים בשופי
ואחת באושי סותרת ואינה מביאה קרבן א"ר יודן

דף ט, ב פרק א הלכה ח גמרא מתניתא בשני בני אדם
א"ר חנינא מתניתא אמרה כן אין בין מצורע מוסגר
למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה ותגלחת וציפרים
הדא אמרה בשני בני אדם אנן קיימין אין תימר באדם
אחד ניתני אין בין בהרת גדולה לבהרת קטנה היך מה
דאת אמר תמן בשני בני אדם אנן קיימין והכא בשני
בני אדם אנן קיימין פרחה בו מתוך הסגר ר' יוחנן אמר
טעון ציפרים ר' לעזר אמר אין טעון ציפרים א"ר בא
בר ממל מתניתא מסייעא לר' יוחנן מן הצרוע להביא
את שפרחה בכולו שיהא טעון צפרים והלא דין הוא מה
אם מי שטהר ואין סימני מטמאיו עמו טעון צפרים מי
שטהר וסימני מטמאיו עמו אינו דין שיהא טעון צפרים
והלא שעמד בו שני שבועות יוכיח שטהר וסימני
מטמאיו עמו ואין טעון צפרים אף אתה אל תתמה על
מי שפרחה בכולו שאע"פ שטהר וסימני מטמאיו עמו
ואינו טעון צפרים ת"ל מן הצרוע להביא את שפרחה
בכולו שיהא טעון צפרים אם אומר את לטהר מתוך
הסגר לא יהא טעון צפרים ויתיביניה לא מוטב להשיב
פריחה על פריחות ולא עמידה על פריחות אמר ר' חנניה
חברון דרבנן מתניתא מסייעא לר"י דכן תניי מתיב
לחבריה לא אם אמרת בזה שאינו נזקק לחליטה תאמר
בזה שהוא נזקק לחליטה הואיל והוא נזקק להחליט
יהא טעון צפרים אמר ר' יעקב בר אחא סופה מסייעא
לרבי לעזר הטהר מתוך הסגר פטור מפריעה ומפרימה
ומתגלחת ומצפרים כל מה דאנן קיימין הכא בפריחות
אמר רבי שמואל בר אבודמא מה פליגין להביא צפרים
אבל להביא קרבן כל עמא מודיי שאינו מביא קרבן
ותני בשביעית יגלח ובשמיני יביא את שהוא טעון
תגלחת מביא קרבן את שאינו טעון תגלחת אינו מביא
קרבן ר' חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי בר חנינה (ויקרא

יג) כל ימי אשר הנגע בו יטמא את שטומאתו תלויה
בנגעו יצא

דף י, א פרק א הלכה ח גמרא זה שטומאתו תלויה
בספירות ימיו עד כדון פריעה ופרימה תגלחת וצפרים
מניין ר' לעזר דרומיא בשם ר' שמי (ויקרא יד) זאת
תהיה תורת המצורע ביום את שהוא מטמא ומיטהר
ביום א' יצא זה שאינו מיטמא ומיטהר ביום אחד :

דף י, א פרק א הלכה ט משנה אין בין ספרים לתפילין
ומזוזות אלא שהספרים נכתבין בכל לשון ותפילין
ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית רבן שמעון בן
גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא
יונית :

דף י, א פרק א הלכה ט גמרא כתיב (בראשית יא) ויהי
כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים ר' לעזר ור' יוחנן
חד אמר שהיו מדברים בשבעים לשון וחורנה אמר
שהיו מדברין בלשון יחידו של עולם בלשון הקודש תני
בר קפרא (שם ט) יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם
שיהו מדברין בלשונו של יפת באוהלו של שם (שם י) בני
יפת גומר ומגוג ומדי ויון ותובל ומשך ותירס גומר
גרממיה מגוג גיתייא מדי כשמועה ויון אייסוס תובל
ויתנייה משך מסייא תירס ר' סימון אמר פרס ורבנן
אמרי תרקא בני גומר אשכנז וריפת ותוגרמה אסייא
והדיית וגרמניקיה בני יון אלישה ותרשיש כתים
ודודנים אלסטרסס אביה ודרדנייה את הארודי רודיס
את הצמרי חמץ את החמתי חמת עד לשע ר' לעזר אמר
עד קלרה ר' יודן בר יודן בר שלום אמר מיכן לתרגום
א"ר יונתן דבית גוברין ד' לשונות נאים שישתמש בהן
העולם ואלו הן לעז לזמר רומי לקרב סורסיי לאילייה
עברי לדיבור ויש אומרים אף אשורי לכתב אשורי יש
לו כתב ואין לו לשון עברי יש לו לשון ואין לו כתב בחרו
להם כתב אשורי ולשון עברי ולמה נקרא שמו אשורי
שהוא מאושר בכתבו אמר רבי לוי על שם שעלה בידם
מאשור תני רבי יוסי אומר ראוי היה עזרא שתינתן

תורה על ידו אלא שקדמו דור משה אע"פ שלא ניתנה התורה על ידיו אף הוא ניתן כתב ולשון על ידו (עזרא ד) וכתב הנשתוון כתוב ארמית ומתורגם ארמית (דניאל ה) ולא כהלין כתבא למיקרי מלמד שבו ביום ניתן ר"נ אומר ברעץ ניתנה התורה ואתייה כר' יוסה רבי אומר אשורית ניתנה התורה וכשחטאו נהפך להן לרעץ וכשזכו בימי עזרא נהפך להן אשורית (זכריה ט) גם היום מגיד משנה אשיב לך (דברים יז) וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר כתב שהוא עשוי להשתנות תני רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי אלעזר בן פרטא שאמר משום רבי לעזר המודעי כתב אשורי ניתנה התורה ומה טעמא (שמות כז) ווי העמודים שיהו וויים של תורה דומים

דף י,ב פרק א הלכה ט גמרא לעמודים אמר רבי לוי מאן דאמר לרעץ ניתנה התורה עי"ן מעשה ניסים מאן דאמר אשורי ניתנה התורה סמ"ך מעשה ניסים רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא ורבי סימון תריהון אמרין תורת הראשונים לא היה לא ה"א שלהם ולא מ"ם שלהן סתום הא סמ"ך סתום תני רבן שמעון בן גמליאל אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית בדקו ומצאו שאין התורה יכולה להיתרגם כל צורכה אלא יונית בורגני אחד בידא להם ארמית מתוך יונית רבי ירמיה בשם רבי חייה בר בא תירגם עקילס הגר התורה לפני רבי אליעזר ולפני רבי יהושע וקילסו אותו אמרו לו (תהילים מה) יפיפית מבני אדם רבי יודה בר פזי אמר רבי יהושע בן לוי שאל ולמה לי נן אמרין יש בספרים מה שאין בתפילין ומזוזות שהספרים נכתבין בשני דפין ותפילין ומזוזות אינן נכתבים אלא בדף אחד התיב רבי יצחק בריה דרבי חייה כתובה דרבה שהספרים נכתבין בשתי עורות ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא בעור אחד. אמרון חברייה קומי רבי מנא נאמר דף אחד בשני עורות לית היא דרבה אמר לון שכן אפילו ספרים אינן נכתבים כן תולין בספרים אין תולין לא בתפילין ולא במזוזות ספרים שכתבן כתפילין

וכמזוזות אין תולין בהן תפילין ומזוזות שכתבן כספרים תולין בהן ר' זעירה בשם רבי אימי היה כותב אלה עם עם אם היתה הפרשה עשויה כן כשר ואם לאו פסול ר' זעירה בשם ר' אימי בר חיננא ככתב ספרים כן כתב תפילין ומזוזות ר' זעירה בשם רב ניקב נקב

דף יא, א פרק א הלכה ט גמרא ביריכו של ה"א אם גורדו ונשתייר שם ירך קטנה כשר ואם לאו פסול ר' זעירה בשם רב חסדא היה הגימ"ל מכלה את הגויל אם גורדו ונשתייר שם ירך קטנה כשר ואם לאו פסול ר' זעירה בשם אשייאן בר נידבה ניקב נקב באמצע בי"ת אם היה הגויל מקיפו מכל צד כשר ואם לאו פסול א"ר זעירה אתיא דרב חסדא כרב ותריהון פליגין על שיטתיה דאשיין בר נדבה חבריא אמרי אתיא דאשיין בר נדבה כר' יוחנן דתני עירב את האותות אית תניי תני כשר אית תניי פסול ר' אדא בר שמעון בשם ר' יוחנן מ"ד כשר מלמטון מ"ד פסול מלמעלן כגון ארצנו תפארתנו ארצך צריכה תפארתך צריכה ר' אדא בי רבי שמעון בשם ר' יוחנן לא יעמוד אדם ויתפלל במקום גבוה מ"ט א"ר בא בשם ר' פפא (תהילים קל) ממעמקים קראתיך ה' ר' אדא בר שמעון בשם ר' יוחנן לא יעמוד אדם ויתפלל וצריך לנקביו מ"ט (עמוס ד) הכון לקראת אלהיך ישראל א"ר סימון התכוון לקראת אלהיך ישראל א"ר אלכסנדר (קוהלת ד) שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך מן הטיפים היוצאין מבין רגליך הדא דאת אמר בדקים אבל בגסים אם יכול לסבול יסבול ר' יעקב בר אביה בשם ר' אחא שמור רגלך כאשר תלך אל בית האלהים שמור עצמך כשתהא נקרא אל בית האלהים שתהא טהור ונקי א"ר בא (משלי ה) יהי מקורך ברוך יהי מקראך לקבר ברוך א"ר ברכיה (קוהלת ג) עת ללדת ועת למות אשרי אדם ששעת מיתתו כשעת לידתו מה שעת לידתו נקי אף בשעת מיתתו יהא נקי ר' בא בשם ר' יהודה היה עשוי כחצי חליטה שורה העליונה שיש למטה הימינה שתים צריך שיהא בה ג' תיביות האמצעית שתים התחתונה

אפ"י על הארץ ר' זעירה בשם רב חסדא היה עשוי כמין סימפון שורה העליונה שיש למטה שתיים ג' תיביות התחתונה שתיים והאמצעית איני יודע רבי ירמיה אמר לה ר' זעירה בשם רב חסדא ר' יונה ור' יוסה תריהון אמרין ר' זעירה בשם אשיין בר נדבה חבריא אמר רבי זעירה בשם רב חננאל אם היתה הדיו יוצאה מבין הנקבים פסול כיצד הוא עושה לוחכה בלשונו והיא עומדת טעה והשמיט את השם אית תניי תני תולה את השם אית תניי תני

דף יא, ב פרק א הלכה ט גמרא מוחק את החול וכותב את השם ותולה את החול ר' זעירה רב חננאל בשם רב הלכה כמי שהוא אומר מוחק את החול וכותב את השם ותולה את החול ר' זעירה רב חננאל בשם רב ואם היה כגון אני ה' אלהיכם מותר למה מפני שהן שלש תיביות או מפני שיש בו חול נפק מן ביניהון אל אלהים ה' אין תימר מפני שהן שלש תיביות הרי הן שלש תיביות אין תימר מפני שיש בו חול הרי אין בו חול לה' צריכה בה' צריכה ר' יושע' בריה דרב חננאל אמר צריך לכתוב ה"א למטה מארכובתו של למ"ד (דברים לב) הלה' תגמלו זאת הא לה' תגמלו זאת. מזוזה אית תניי פתוחה אית תניי תני סתומה שמואל בר שילת משמיה דרב הלכה כמי שאומר פתוחה שאין זה מקומה פתוחה מראשית סתימה פתוחה מסופה פתוחה פתוחה מיכן ומיכן סתומה טעה והשמיט פסוק א' אם יש בו שתיים שלש שיטין מתקנו וקורא בו ארבע אינו קורא בו רבי זעירה בשם רב חננאל אף בקרע כן תני ספר שיש בו שתיים ושלוש טעיות בכל דף ודף מתקנו וקורא בו ארבע אינו קורא בו והתני ספר שיש בו שמונים וחמש טעיות כפרשת (במדבר י) ויהי בנסוע הארון מתקנו וקורא בו א"ר שמי כאן בספר גדול וכאן בספר קטון ר' זעירה בשם רב חננאל מצא בו דף אחד שלם מציל את כולו מהו שלם שאין בו ג' טעיות או שלם שאין בו ארבע חגרא אחוי דר' בא בר בינה יהב אורייתא לרב חננאל

וקרא בה א"ל הדא אוריתך צריכה צלו ובסוף מצא בה
דף א' שלם והציל את כולה

דף יב, א פרק א הלכה ט גמרא מה שלם שאין בו טעיות
או שלם שאין בו ארבע ר' זעירה רב חננאל בשם רב
תיפורה הלכה למשה מסיני ר' ירמיה בשם ר' שמואל
בר רב יצחק קשרי תפילין הלכה למשה מסיני ר' ירמיה
אפסקת רצועתה דתפילתה שאל לר' בא בר ממל א"ל
וקשרתם אפילו קשירה תמה ר' זעירה אפסיק גודא
דרצועתא שאל לרב חונה ולרב קטינה ושרון לית
אפסיק זמן תינינות ושרון ליה דלא מן אולפן ר' בא
בריה דר' חייה בר בא ר' חייה בשם ר' יוחנן הלכה זה
שהיא תופר צריך שיהא משייר מלמעלן ומלמטן כדי
שלא יקרע ומחי ליה על מוחא אם הלכה למה לא יקרע
ואם לא יקרע למה הלכה. הלכה למשה מסיני שיהו
כותבין בעורות וכותבין בדיו ומסרגלין בקנה וכורכין
בשיער וטולין במטלית ודובקין בדבק ותופרין בגידין
וכשהוא תופר יהא תופר כתפר הזה וצריך שיהא
משייר בין שיטה לשיטה כמלוא שיטה בין תיבה
לתיבה כמלא אות בין אות לאות כל שהוא בין דף לדף
מלוא גודל עשה סוף הדף שוה לתחילתו פסול צריך
ליתן ריוח בספר מלמעלן שתי אצבעות ומלמטן שלש
ר' אומר בתורה מלמעלן שלש ומלמטן טפח וצריך
שיהא משייר בין ספר לספר כמלא ארבע שיטין ובנביא
של י"ב שלש וצריך שיהא גומר באמצע הדף ומתחיל
באמצעיתו ובנביא גומר בסופו ומתחיל בראשו ובנביא
של י"ב אסור אין עושין יריעה פחותה מג' דפין ולא
יותר על שמונה הדא דאת אמר בתחלה אבל בסוף אפי'
כל שהוא ובקלפים לא נתנו חכמים שיעור וצריך שיהא
כותב על הגויל במקום השיער ועל הקלף במקום
נחושתו אם שינה פסל לא יהא כותב חציו על העור
וחציו על הקלף אבל כותב הוא חציו על עור בהמה
טהורה וחציו על עור חיה טהורה אין כותבין אלא על
עור בהמה טהורה מ"ט (שמות יג) למען תהיה תורת ה'
בפיך ממה שאתה נותן בפיך והא תני כותבין ע"ג עור

נבילות וטריפות מינא דאת נותן בפיך ועושין עמוד
לספר בסופו לתורה מיכן ומיכן לפיכך גולל הספר
לתחילתו והתורה לאמצעיתה ר' שמואל ר' זעירה בשם
רב חייה בר יוסף אפי' שתי יריעות ר' זעירה שמואל בר
שילת בשם כהנה ובלבד מקום התפר ר' אחא בשם ר'
שמואל בר נחמן ספר שאין עליו מפה

דף יב, ב פרק א הלכה ט גמרא הופכו על הכתב כדי
שלא יתבזה הכתב כל האותות הכפולים באל"ף בי"ת
כותב הראשונים בתחילת התיבה ובאמצע התיבה ואת
האחרונים בסופה ואם שינה פסל משם ר' מתיה בן
חרש אמרו מנצפ"ך הלכה למשה מסיני מהו מנצפ"ך ר'
ירמיה בשם ר' שמואל רב יצחק מה שהתקינו לך
הצופים מאן אינון אילין צופין מעשה ביום סגריר שלא
נכנסו חכמים לבית הועד ונכנסו התינוקות אמרין
איתון נעביד בית וועדא דלא יבטל אמרין מהו דין
דכתיב מ"ם מ"ם נו"ן נו"ן צד"י צד"י פ"ה פ"ה כ"ף
כ"ף ממאמר למאמר מנאמן לנאמן מצדיק לצדיק מפה
לפה מכף ידו של הקב"ה לכף ידו של משה וסיימון
אותן חכמים ועמדו כולן בני אדם גדולים אמרון ר'
ליעזר ור' יהושע הוון מינהון רבי ירמיה בשם ר' חייה
בר בא ור' סימון תריהון אמרין תורת הראשונים לא
היה לא ה"א שלהם ולא מ"ם שלהם סתום הא סמ"ך
סתום ר' סימון ור' שמואל בר נחמן תריהון אמרין
אנשי ירושלים היו כותבין ירושלים ירושלימה ולא היו
מקפידין ודכותה צפון צפונה תימן תימנה י"ג דבר שינו
חכמים לתלמי המלך כתבו לו (בראשית א) אלהים ברא
בראשית (שם) אעשה אדם בצלם ובדמות (שם) זכר
ונקבה בראם (בראשית ב) ויכל בששי וישבות בשביעי
(בראשית יא) הבה ארדה (בראשית יח) ותצחק שרה
בקרוביה לאמר (בראשית מט) כי באפס הרגו שור
וברצונם עקרו אבוס (שמות ד) ויקח משה את אשתו
ואת בניו וירכיבם על נושאי בני אדם (שמות יב) ומושב
בני ישראל אשר ישבו במצרים ובכל הארצות שלשים
שנה וארבע מאות שנה (ויקרא יא) ואת הארנבת את

צעירת הרגלים אמו של תלמי המלך ארנתא הוות שמה (במדבר טז) לא חמד אחד מהם נשאתי (דברים ד) אשר חלק ה' אלהיך אותם להאיר לכל העמים תחת כל השמים (דברים יז) אשר לא צויתי לאומות לעבדם כל האותות הכתובים עם השם מלפניו הרי אלו חול ונמחקין כגון לה' בה' מה' כה' שה' שכן מצאנו בציץ שהוא מובדל ממנו קודם למ"ד מלמטן והשם מלמעלן כל האותות הכתובים עם השם מאחוריו הרי אלו קודש ואינן נמחקין כגון אלהינו אלהיכם: אלו שמות שאינן נמחקין הכותב את השם בארבע אותיות ביו"ד ובה"א באל"ף ובדל"ת אל אלהים אלהיך אלהי אלהינו אלהיכם שדי צבאות אהיה אשר אהיה כתב אל"ף דל"ת מה' אל"ף ה"א מאהיה שייך דל"ת משדי צד"י ביי"ת מצבאות הרי אלו נמחקין ומוחק את טפילותיהם לאלהים מוחק את למ"ד לה' מוחק את למ"ד כתב יו"ד ה"א מארבע אותיות אל"ף למ"ד מאלהים אינו נמחק כללו של דבר שכיוצא בו שם מתקיים במקום אחר אינו נמחק תני ר' יוסי אומר של

דף יג, א פרק א הלכה ט גמרא בית חגירה כותבנים אומנים היו בירושלם היו מוחקין צבאות שכן הוא שם חול במקום אחר (דברים י) ופקדו שרי צבאות בראש העם כל השמות הכתובים באבינו באברהם קודש חוץ מאחד שהוא חול (בראשית כ) ויהי כאשר התעו אותי אלהים מבית אבי וי"א אף הוא קודש ואילולי אלהים כבר התעו אותי כל השמות הכתובים במיכה אע"פ שהן כתובין ביו"ד ובה"א הרי אלו חול חוץ מאחד שהוא קודש (שופטים יח) כל ימי היות בית האלהים בשילה. כל השמות הכתובים בנבות אע"פ שהן כתובים באל"ף למ"ד הרי אלו קודש (מלכים א כא) ברך נבות אלהים ומלך אבל חנון ורחום ארך אפים ורב חסד מלך מלכים מרומם וגדול ונורא ועליון אדיר צדיק ישר חסיד תמים גבור הרי אלו חול. אלו שמות שאינן נחלקין עמיאל עמישדי צוריאל צורישדי גמליאל פדהצור פדהאל אינן נחלקין. אלו שמות שהן נחלקין

בית אל בית און וחרה אף וחרה אפי פוטי פרע צפנת
פענח הללויה רב ושמואל חד אמר הללו יה וחרונה
אמר הללויה מ"ד הללו יה נחלק ואינו נמחק מ"ד
הללויה נמחק ואינו נחלק ולא ידעין מאן אמר דא ומאן
אמר דא מן מה דאמר רב שמעית מן חביבי אם יתן לי
אדם ספר תילים של ר"מ מוחק אני את כל הללויה שבו
שלא נתכוון לקדשו הוי דו אמר הללויה מיליהון דרבנן
פליגין דא"ר סימון בשם ריב"ל בעשרה לשונות של
שבח נאמר ספר תילים באישור בניצוח בניגון בשיר
במזמור בהשכל ברינה בתודה בתפילה בברכה
המאושר שבכולן הללויה שהשם והשבח כלולין בו רבי
זעירה בעא קומי רבי אבהו מה נעני א"ל הכא כפה
קומך רבי יונה עני הכן והכן רבי לעזר עני הכין והכין
דתני שמע ולא ענה יצא ענה ולא שמע לא יצא רב בשם
ר' אבא בר חנה ואית דאמרין ר' אבא בר חנה בשם רב
והוא שענה ראשי פרקים ר' זעירה בעי חיילין אינון
ראשי פרקים (תהילים קיד) הללויה הללו עבדי ה' הללו
את שם ה' בעון קומי ר' חייה בר בא מנין אם שמע ולא
ענה יצא אמר לון ממה דאנן חמי רבנן רברבייא קיימין
בציבורא ואילין אמרין ברוך הבא ואילין אמרין בשם
ה' ואלו ואלו יוצאין ידי חובתן. תני רבי הושעיה עונה
הוא אדם אמן אע"פ שלא אכל אינו אומר ברוך שאכלנו
אלא אם כן אכל תני אין עונין אמן יתומה ולא אמן
קטופה. בן עזאי אומר העונה אמן יתומה יהיו בניו
יתומים קטופה תיקטף נשמתו ארוכה יאריך ימים
בטובה אי זה הוא אמן יתומה אמר רב חונה ההן דחב
למברכה והוא עני ולא ידע מה הוא עני תני עכו"ם
שבירך את השם עונין אחריו בשם אין עונין אחריו אמן
א"ר תנחומה אם בירכך עכו"ם ענה אחריו אמן דכתיב
(דברים ז) ברוך תהיה מכל העמים עכו"ם אחד פגע בי
רבי ישמעאל ובירכו א"ל כבר מילתך אמורה אחד פגע
בו וקיללו א"ל כבר מילתך אמורה אמרין ליה תלמידיו
ר' היך מה דאמרת להן אמרת להן וא' לון כתיב
(בראשית כז) אורריך ארור ומברכך ברוך :

דף יג, א פרק א הלכה י משנה אין בין כהן משיח בשמן המשחה למרובה בגדים אלא פר הבא על כל המצות אין בין

דף יג, ב פרק א הלכה י משנה כהן ששימש לכהן שעבר אלא פר יוה"כ ועשירית האיפה :

דף יג, ב פרק א הלכה י גמרא תני כהן משיח מביא פר אין המרובה בגדים מביא פר ודלא כר"מ דר"מ אמר המרובה בגדים מביא פר מ"ט דר"מ (ויקרא ד) משיח מה ת"ל כהן לרבות את המרובה בגדים מה טעמון דרבנן משיח יכול זה המלך ת"ל כהן אי כהן יכול אף מרובה בגדים ת"ל משיח או יכול שאני מרבה אף משוח מלחמה תלמוד לומר משיח שאין על גביו משיח. מחלפה שיטתון דרבנן הכא כתיב משיח והכא כתיב (שם) משיח הכא אינון אמרין לרבות מרובה בגדים והכא אינון אמרין להוציא את המרובה בגדים א"ר אילא כל מדרש ומדרש בעניינו תמן כל הפרשה אמורה באהרן לאיזה דבר נאמר כהן לרבות את המרובה בגדים ברם הכא אין הפרשה אמורה באהרן אילו נאמר משיח ולא נאמר כהן הייתי אומר לעולם על העלם דבר מביא פר ועל שגגת מעשה מביא שעיר הוי צורך הוא שיאמר כהן או אילו נאמר כהן ולא נאמר משיח הייתי אומר זה המלך אין תאמר כבר קדמה פרשת המלך הייתי אומר על העלם דבר מביא פר ועל שגגת מעשה מביא שעיר הוי צורך הוא שיאמר משיח וצורך הוא שיאמר כהן א"ר יוחנן עבר והביא עשירית האיפה שלו כשר : מתקינין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע לו פסול מה מייחדין ליה עימיה א"ר חגי משהדינון מייחדין ליה עימיה דו קטיל ליה. אותו אחד מושחין ואין מושחין שנים א"ר יוחנן

דף יד, א פרק א הלכה י גמרא מפני איבה עבר זה ושימש זה הראשון כל מצות כהונה עליו השני אינו כשר לא לכ"ג ולא לכהן הדיוט א"ר יוחנן עבר ועבד עבודתו כשירה עבודתו משל מי נישמענה מן הדא

מעשה בבן אילם מציפורין שאירע קרי לכ"ג בי"ה
ונכנס בן אילם ושימש תחתיו בכהונה גדולה ואמר
למלך פר ושעיר של יום משלי הן קריבים או משל כ"ג
וידע המלך מה שאלו אמר לו בן אילם לא דיך אלא
ששימשתה שעה אחת לפני מי שאמר והיה העולם דיך
וידע בן אילם שהוסע מכהונה גדולה מעשה בשמעון בן
קמחית שיצא עם מלך ערבי ערב יום כפורים עם
חשיכה ונתזה צינורה של רוק מפיו על בגדיו וטימאתו
נכנס יהודה אחיו ושימש תחתיו בכהונה וראת אימן
שני בניה כהנים גדולים ביום אחד. שבעה בנים היו
לקמחית וכולהם שימשו בכהונה גדולה שלחו חכמים
ואמרו לה מה מע"ט יש בידך אמרה להן יבוא עלי אם
ראו קורות ביתי שערות ראשי ואימרת חלוקי
מימי. אמרון כל קמחיא קמח וקימחא דקימחית
סולת וקרונ עלה (תהילים מה) כל כבודה בת מלך
פנימה ממשבצות זהב לבושה יכול יהא משוח מלחמה
מביא עשירית האיפה שלו ת"ל (ויקרא ו) תחתיו מבניו
את שבנו עובד תחתיו מביא עשירית האיפה שלו יצא
משוח מלחמה שאין בנו עובד תחתיו ומניין למשוח
מלחמה שאין בנו עובד תחתיו ת"ל (שמות כט) ילבשם
הכהן תחתיו מבניו וגו' את שהוא בא אל אהל מועד
לשרת בקודש בנו עובד תחתיו יצא משוח מלחמה
שאינו בא אל אהל מועד לשרת בקדש אין בנו עובד
תחתיו מנין שהוא מתמנה כ"ג שנאמר (דברי הימים א
ט) פינחס בן אלעזר נגיד היה עליהם לפנים ה' עמו ר'
יוסה כד דהוה בעי למקנתרה לר' אלעזר בי ר' יוסי הוה
א"ל לפנים עמו לפנים עמו בימי זמרי מיחה ובימי
פילגש בגבעה לא מיחה מנין שהוא נשאל בשמונה ר'
בא ר' חיה בשם רבי חייא בשם ר' יוחנן (שמות כט)
ובגדי הקודש אשר לאהרן יהיו לבניו מה ת"ל אחריו
אלא לגדולה של אחריו מנין שהוא עובד בשמונה ר'
אימי בשם ר' יוחנן ובגדי הקודש אשר לאהרן הכהן
יהיו לבניו מה תלמוד לומר אחריו אלא לגדולה של
אחריו א"ל ר' יונה עמך הייתי לא אמר עובד אלא נשאל
במה הוא נשאל אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרא

מן דרומה ותנא וחכמים אומרים אינו כשר לא בשמונה של כ"ג ולא בארבעה של כהן הדיוט אמר רבי בא בדיון היה שיהא עובד בארבעה ולמה אינו עובד שלא יהו אומרים ראינו כהן גדול פעמים עובד בארבעה פעמים שהוא עובד בשמונה א"ר יונה ולא מבפנים הוא עובד ולא מבחוץ הוא נשאל

דף יד, ב פרק א הלכה י גמרא וטועין בין דבר מבפנים לבחוץ וכי ר' טרפון אביהן של כל ישראל לא טעה בין תקיעת הקהל לתקיעת קרבן דתני (במדבר י) ובני אהרן הכהנים יתקעו בחצוצרות תמימים ולא בעלי מומין דברי ר' עקיבה אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי אם לא ראיתי את שמעון אחי אימא חיגר באחת מרגליו עומד בעזרה חצוצרתו בידו ותוקע אמר לו ר' עקיבה שמא לא ראית אלא בשעת הקהל ואני אומר בשעת הקרבן אמר לו רבי טרפון אקפח את בניי שלא הטיתה ימין ושמאל אני שראיתי את המעשה ושכחתי ואתה דורש ומסכים על השמועה הא כל הפורש ממך כפורש מחייו (ויקרא טז) וכפר הכהן אשר ימשח אותו מה ת"ל לפי שכל הפרשה אמורה באהרן אין לי אלא אהרן עצמו מניין לרבות כהן אחר תלמוד לומר אשר ימשח אותו אין לי אלא משוח בשמן המשחה המרובה בגדים מניין תלמוד לומר ואשר ימלא את ידו מניין לרבות כהן המתמנה ת"ל וכפר הכהן במה הוא מתמנה רבן דקיסרין בשם ר' חייא בר יוסף בפה אמר ר' זעירה הדא אמרה שממנין זקנים בפה אמר רבי חייא בר אדא מתניתא אמרה כן חזור בך בד' דברים שהיית אומר ונעשך אב ב"ד :

דף יד, ב פרק א הלכה יא משנה אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים זה הכלל כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו לא נידר ולא נידב אינו קרב בבמה :

דף יד, ב פרק א הלכה יא גמרא ר"י עבד תלת שנין ופלג דלא נחת לבית וועדא מן צערא בסופא חמא ר' אלעזר

בחילמיה למחר סיני נחת ומחדת לכון מילה עאל ואמר קומיהון מאיכן קשט הקושט הזה שתהא עבודה בבכורות מן הדין קרייה (במדבר ח) כי לי כל בכור ביום הכותי כל בכור בארץ מצרים וגוי וכתוב (שמות יב) ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים וגוי קודם לכן מה היו עושין (בראשית כז) ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות אשר אתה בבית מהו החמודות שהיה משמש בכהונה גדולה א"ר לוי (ישעיהו יד) שבר ה' מטה רשעים אלו הבכורות שהקריבו לעגל תחילה הכל קרב בבמה בהמה וחיה ועופות גדולים וקטנים זכרים ונקבות תמימין אבל לא בעלי מומין טהורים אבל לא טמאים הכל קרב עולה ואינן טעונין הפשט וניתוח ועכו"ם בזמן הזה רשאים לעשות כן זכרים ונקבות מניין רבי אבהו בשם ר' יוסי בר חנינה (שמואל א ו) ואת הפרות העלו עולה לה' תמימים אבל לא בעלי מומין מניין אמר ר' יסא פשט ר' לעזר לחברייא

דף טו, א פרק א הלכה יא גמרא (בראשית ו) מכל החי מכל בשר שיהו שלימים באיבריהן מירטים פשט רבי לעזר (בראשית ז) כל צפור כל כנף פרט למירטים טהורים אבל לא טמאים מניין ר' אבא בריה דרבי פפי ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי הגה נח תורה מתוך תורה אמר כבר נאמר לי (בראשית ט) כירק עשב נתתי לכם את כל לאיזה דבר ריבה הכתוב בטהורין לקרבנות ועכו"ם בזמן הזה רשאים לעשות כן ר' בא בשם רב יהודה אסור לישראל לסייעו ואסור להיעשות לו שליח אנטונינוס שאל לרבי מהו לבנות מזבח א"ל בניהו וגנוז אבניו מהו לעשות לו קטורת א"ל חסר בה אחת מסממניה לא כן תני (שמות ל) לא תעשו לכם לכם אין אתם עושין אבל עושין הם אחרים לכם א"ר חנניה בגין ר' רומנוס דשלחיה רבי יעבדיניה ליה אית מילין דאמרין דאתגייר אנטונינוס אית מילין אמרין דלא איתגייר אנטונינוס ראו אותו יוצא במנעל פחות ביום הכיפורים מה את שמע מינה שכן אפילו יריאי שמים יוצאין בכך אנטונינוס אמר לרבי מייכלתי את מן לויתן

לעלמא דאתי אי"ל אין אי"ל מן אימר פיסחא לא
אייכלתני ומן לויתן את מייכל לי אי"ל מה נעביד לך
ובאימר פיסחא כתיב (שמות יב) כל ערל לא יאכל בו
כיון דשמע כן אזל וגזר אתא לגביה אי"ל רבי חמי
גזורתני אי"ל בדידי לא איסתכלית מן יומוי אלא בדידך
ולמה נקרא שמו רבינו הקדוש שלא הביט במילתו
מימיו ולמה נקרא נחום איש קודש הקדשים שלא
הביט בצורת מטבע מימיו הדא אמרה דאיתגייר
אנטונינוס מיליהון דרבנן אמרין נתגייר אנטונינוס
דאי"ר חזקיה ר' אבהו בשם ר' לעזר אם באין הן גירי
צדק לעתיד לבא אנטונינוס בא בראשם ר' לעזר ור'
יוסי בן חנינה ר' לעזר אמר שלמים הקריבו בני נח ר'
יוסי בן חנינה אמר עולות הקריבו בני נח התיב ר' לעזר
לר' יוסי בן חנינה והכתיב (בראשית ד) והבל הביא גם
הוא מבכורות צאנו ומחלבהן מה עבד לה ר' יוסי בן
חנינה מן שמיניהון התיב ר' לעזר לר' יוסי בן חנינה
והא כתיב (שמות יח) וישלח את נערי בני ישראל ויעלו
עולות וגוי מה עבד לה ר' יוסי בן חנינה שלימין בגופן
בלא הפשט ובלא ניתוח התיב ר' לעזר לר' יוסי בן חנינה
והכתיב (שם) ויקח יתרו חותן משה עולה וזבחים
לאלהים מה עבד לה ר' יוסי בר חנינה כמ"ד לאחר מ"ת
בא יתרו ר' חונה אמר איתפלגון יהודה בי רבי ור' ינאי
חד אמר קודם למתן תורה בא יתרו וחורנה אמר לאחר
מ"ת בא יתרו ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא
נישמעינה מן הדא (שם) וישמע יתרו כהן מדין חותן
משה מה שמע חזקיה אמר קריעת ים סוף שמע ר'
יהושע אמר קריעת ים סוף שמע ר' לוי אמר מלחמת
עמלק שמע יהודה בי רבי אמר מ"ת שמע הוי דו אמר
לאחר מתן תורה בא יתרו רבי בא ורבי חייא בשם רבי
יוחנן ודא מסייעה לר"י בן חנינה (שיר השירים ד) עורי
צפון ובואי תימן עורי צפון זה העולה שנשחטת בצפון
מהו עורי דבר שהיה ישן ונתעורר ובואי תימן אלו
שלמים שהן נשחטין בדרום

דף טו,ב פרק א הלכה יא גמרא מהו בואי דבר שהיה של חידוש מה עבד לה ר' יוסי בר חנינה לכשיתעוררו הגליות שהן נתונות בצפון ויבואו ויבנו ב"ה שהוא נתון בדרום ר' אבא בריה דר' פפי ר' יהושע דסיכנין בשם ר' לוי אוף דין קרייה מסייע לר' יוסי בן חנינה (ויקרא י) זאת תורה העולה היא העולה שהיו בני נח מקריבין כד הוא אתי גבי שלמים אמר (ויקרא ז) זאת תורת זבח השלמים אשר הקריב אין כתיב כאן אלא אשר יקריב מיכן ולהבא פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין איכן הן נשרפין על גבי הקבר מן מה דתנינן אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים כיני מתניתא אין בין במה גדולה לבמה קטנה אלא פסחים בלבד ודלא כר' יודה דר' יודה אמר חטאת ופסח ליחיד בבמה גדולה אין חטאת ופסח ליחיד בבמה קטנה תני אמר ר' יהודה כל מה שהציבור מקריב באהל מועד שבמדבר הוא מקריב באהל מועד שבגלגל מה בין אוהל מועד שבמדבר לאוהל מועד שבגלגל אהל מועד שבמדבר לא היה לו היתר במה אהל מועד שבגלגל היה לו היתר במה ובמתו בראש גגו ואין מקריב עליה אלא עולה ושלמים בלבד וחכמים אומרים כל מה שהציבור והיחיד מקריבין באהל מועד שבמדבר מקריבין באהל מועד שבגלגל מאי טעמא דר' יודה (דברים יב) לא תעשו בגלגל ככל אשר אנחנו עושים פה היום מה תעשו שם דבר שהוא בא לידי ישרות ואיזו זו עולה ושלמים מה טעמון דרבנן במקום איש הישר בעיניו יעשה לא תעשון ככל אשר אנחנו עושים פה היום ומה

דף טז,א פרק א הלכה יא גמרא תעשו שם דבר שהוא בא לידי ישרות ואיזו זו עולה ושלמים ר' יהודה אומר היחיד הוזהר והיחיד הותר הוזהר ובמתו בראש גגו והותר לעולה ולשלמים רבנן אמרי אף הציבור והיחיד הוזהרו ציבור הותר מכללו יחיד לן באיסורו תני בשם ר"ש הציבור אינו מביא אלא מה שקבע עליו הכתוב סבר ר"ש משנקבע מעשר שני עוד לא פסק מה ביניהון ר' בא בר ממל אמר פר העלם דבר ביניהון ר'

יוסה אומר נדבת הציבור ביניהן תני אחד האיש ואחד האשה א"ר יוחנן לית כאן אשה איש כתוב בפרשה תני אף הנזירות א"ר יוחנן לית כאן נזירות נזירות חובה היא תני אף הנסכים א"ר יוסה בי ר' בון מאן תנא נסכים דלא כר' דתני ר' אומר אומר אני אף משנכנסו ישראל לארץ אין נסכיה קריבין אלא מבפנים מה טעמא (במדבר כח) בקדש הסך נסך שכר לה' אין כתיב בלא תעשה אלא מבפנים מניין מבחוץ נישמענה מן הדא מניין לשוחט לפסח וליחיד ולבמת יחיד ולבמת ציבור בשעת איסור במה שהוא עובר בל"ת ת"ל (דברים טז) לא תוכל לזבוח את הפסח באחת ענוש כרת ואת אמר הכין רשב"ל א' בשוחט משש שעות ולמעלן שלא לשמו בשעת היתר במה ולמה הוא אומר בשעת איסור במה בשעת איסור במתו

דף טז, ב פרק א הלכה יא גמרא ולמה לי שלא לשמו שלא תאמר שלמים הן והן כשירין ועוד מן הדא יכול אם שחטו משש שעות ולמעלן יהא כשר מה אית לך משש שעות ולמטן יהא פסול לא שלא לשמו אמר רבי יוסה הדא אמרה שלמים הבאין מחמת פסח כשירים בבמה עולה הבאה מחמת אשם על דעתיה דרבי לעזר מהו שתהא כשירה בבמה נישמענה מן הדא זה הכלל כל שהוא נידר ונידב קרב בבמה וכל שאינו לא נידר ולא נידב אינו קרב בבמה אמר ר' יוסי בן חנינה אין הבהמה ניתרת אלא בנביא מה טעמא (דברים יב) השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה כי אם במקום וגומר ואליהו מקריב בשעת איסור הבמות א"ר שמלאי דבירא א"ל (מלכים א יח) ובדברך עשיתי ובדיבורך עשיתי:

דף טז, ב פרק א הלכה יב משנה אין בין שילה לירושלים אלא שבשילה אוכלין קדשים קלין ומעשר שני בכל הרואה ובירושלים לפנין מן החומה וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלין לפנין מן הקלעים קדושת שילה יש אחריו היתר וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:

דף טז, ב פרק א הלכה יב גמרא ר"י בר מרייה שמע לה מן הדא (יהושוע ח) אז יבנה יהושע מזבח להי אלהי ישראל בהר עיבל אין לי אלא הר עיבל שילו מניין (שמואל א ז) ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה כליל להי אמר ר' אבא בר כהנא ג' עבירות הותרו בשיו של שמואל הוא ועורו ומחוסר זמן ולוי היה א"ר יוסה אין מן הדא לית שמע מינה כלום דאמר ר' אבא בר כהנא ז' עבירות הותרו בפרו של גדעון אבנים פסולות ועצי אשירה ומוקצה ונעבד ולילה וזר ואיסור במה

דף יז, א פרק א הלכה יב גמרא מאן דבעי ישמעין טבאות מן ההיא דרבי שמואל בר נחמן (שמואל א ז) ותשובתו הרמתה כי שם ביתו ושם שפט את ישראל ויבן שם מזבח להי כתיב (שמואל א ט) וירם הטבח את השוק והעליה וישם לפני שאול וגוי ר' שמואל בר נחמן אמר שקא ושופה ר"י אמר שוקא ואליה רבי לעזר אמר חזה ושוק דא"ר לעזר חזה ושוק לכהנים בבמה גדולה ולבעלים בבמה קטנה רבי זעירא בשם רבי לעזר עור העולה לכהנים בבמה גדולה ולבעלים בבמה קטנה רבי זעירא בשם ר' ירמיה תרומת תודה לכהנים בבמה גדולה ולבעלים בבמה קטנה ר"י בעי הלילה מהו שיהא כשר בבמה התיב ר' לעזר והכתיב (שם יד) ויאמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו וגוי וכתיב (שם) ויגידו לשאול לאמר הנה העם חוטאים להי לאכול על הדם וגוי הא כיצד הלילה לחולין והיום למוקדשין כד שמע ר"י אמר יפה לימדנו רבי לעזר רבי פינחס בשם רבי יוסה בי רבי אילעאי כתוב אחד אומר (תהילים עח) ויטוש משכן שילה וכתוב אחר אומר (שמואל א א) ותביאהו בית הי שילה הא כיצד בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה מנוחה א"ר זעירה ובלבד י' טפחים כבנין הבית והא כשם שהיה אהל מועד נטוי כך אהל שבשילה נטוי א"ר יוסי רבי בון (שמות לט) קרסיו קרשיו בריחיו ועמודיו ואדניו והיו הקרסים נראין מתוכו ככוכבים ברקיע רבי חייה רבה אמר לר"ש ברבי אני שמעתי מאביך שכל חופות שהיו לא היו אלא

בתוך חלקו של בנימן מה טעמא (דברים לג) ובין כתיפיו שכן והא כתיב (תהילים עח) וימאס באהל יוסף ובשבט אפרים לא בחר ויבחר בשבט יהודה וכי ביהודה בחר אלא בחירה ובחירה מה בחירה שנאמר להלן בנימן בכלל אף בחירה שנאמר כאן בנימן בכלל רבי יונה ר' אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה (דברים לג) ורצון שוכני סנה קדשים המרצין נאכלין בחלקו של יוסף א"ר אבודמה דציפורן כראש תור היה נכנס מתוך חלקו של יוסף לתוך חלקו של בנימן והיה המזבח נתון עליו מה טעמא (יהושוע טז) ונסב הגבול מזרחה תאנת שילה עד איסכופיה דשילה רבי יונה רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה ורצון שוכני סנה ששרת שכינה בסנאיו של יוסף ר' לעזר בשם ר' הושעיה ממה שנאכלו קדשים קלים ומעשר שני בכל הרואה לא צריך השונה להזהיר על אכילתן אלא על עלייתן מה טעמא (דברים יד) השמר לך פן תעלה עולותיך פן תעלה עלייתך רבי שמעון בן מיישא בעי קומי רבי לעזר מהו הרואה שילה או שילה ומשכן שילה א"ל שילה ומשכן שילה

דף יז, ב פרק א הלכה יב גמרא כגון הדא בית מעון אלא שזה מפסיק וזה אינו מפסיק ר' יסא בשם ר' יוחנן זה סימן כל זמן שהארון מבפנים הבמות אסורות יצא הבמות מותרות ר' זעירא בעא קומי ר' יסא אפיי לשעה כגון ההיא דעלי ר' אבהו בשם ר' יוחנן (דברים יב) שם (דברים טז) שם מה שם שנאמר להלן הבמות אסורות אף שם שנאמר כאן הבמות אסורות ר"ש בן לקיש בעא קומי ר"י מעתה אם אין ארון אין פסח א"ר יוסי בי ר' בא אזכרה אזכרה מה אזכרה שנאמר להלן הבמות אסורות אף אזכרה שנאמר כאן הבמות אסורות וכן היה ר' יודה ור' שמעון אומר מעשר שני בנוב ובגבעון ניחא כר' יודה דרבי יודה אומר חטאת פסח ליחיד בבמה גדולה אין חטאת פסח ליחיד בבמה קטנה כר' שמעון דרבי שמעון אמר אף הציבור אינו מביא אלא מה שקבע עליו הכתוב סבר ר"ש משנקבע מעשר שני עוד לא פסק. מניין שהכהנים יוצאין ידי חובתן בחלה

ובתרומה וישראל במעשר שני בפסח תלמוד לומר (שמות יב) תאכלו מצות ריבה יכול יצאו ידי חובתן בביכורים תלמוד לומר בכל מושבותיכם תאכלו מצות מצה הנאכלת בכל מושב יצאו ביכורים שאינן נאכלין בכל מושב התיבון הרי מעשר שני הרי הוא נאכל בכל מושב ראוי הוא להיפדות ולהיאכל בכל מושב רבי בון בר חייא בעי מעתה הלקוח בכסף מעשר שני טמא כר' יהודה הואיל ואינו ראוי להיפדות ולהיאכל בכל מושב אין יוצאין בו ר' שמעון בן לקיש בעי מעתה חלת עיסת מעשר שני בירושלם הואיל ואינה ראויה להיפדות ולהיאכל בכל מושב אין יוצאין בה יכול יצאו ידי חובתן בחלות תודה וברקיקי נזיר תלמוד לומר (שם) שבעת ימים מצות תאכלו מצה הנאכלת כל שבעה יצאו חלות תודה ורקיקי נזיר שאינן נאכלין כל שבעה ר' יונה בשם רבי שמעון בן לקיש ממה שנאכלו חלות תודה ורקיקי נזיר בכל ערי ישראל לא צריך השונה להוציאן ממושב ר' יוסה בשם ר' שמעון בן לקיש זאת אומרת שנאכלו חלות תודה ורקיקי נזיר בכל ערי ישראל לא צריך השונה להוציאן ממושב ניחה חלות תודה רקיקי נזיר לא כן א"ר יוחנן לית כאן נזירות נזירות חובה היא א"ר בון בר כהנא תיפתר שקרבה חטאתו

דף יח, א פרק א הלכה יב גמרא בשילה עולתו ושלמיו בנוב ובגבעון ר' עזרה בעון קומי ר' מנא לא כן א"ר בשם ר' יוסה שלמי חגיגה הבאים בבמה כשירים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה אלא כר' יודה דר"י אמר חטאת פסח ליחיד בבמה גדולה אין חטאת פסח ליחיד בבמה קטנה לא אתיא אלא כר' שמעון דר' שמעון אמר מכיון שנזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר ביין וליטמא למתים אית תניי תני מנוחה זו שילה ונחלה זו ירושלם אית תניי תני מנוחה זו ירושלם נחלה זו שילה מאן דאמר מנוחה זו שילה (דברים יב) כי לא באתם עד עתה אל המנוחה נחלה זו ירושלם (ירמיהו יב) העיט צבוע נחלתי לי מ"ד נחלה זו שילה (שם) זאת מנוחתי עדי עד וגו' לאחד שעשה לו חבילה והיה נינח בה כך באהל

מועד נאסרו הבמות בגלגל הותרו הבמות בשילה
נאסרו הבמות בנוב ובגבעון הותרו הבמות בירושלם
נאסרו הבמות למלך שאמר לעבדו אל תשתה יין לא
מטבריא ולא מקיסרין ולא מציפורין הא בינתיים
מותר כך באהל מועד עשו ארבעים חסר אחת בגלגל
עשו ארבע עשרה שבע שכיבשו ושבע שחילקו בשילה
עשו שלש מאות וששים ותשע בנוב ובגבעון עשו חמשים
ושבע שלש עשרה בנוב וארבעים וארבע בגבעון
ובירושלם עשו בבניין הראשון ארבע מאות ועשר
ובבניין האחרון ארבע מאות ועשרים לקיים מה
שנאמר (חגיי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן
הראשון:

מסכת מגילה פרק ב

דף יח, א פרק ב הלכה א משנה הקורא את המגילה
למפרע לא יצא קראה על פה קראה תרגום בכל לשון
לא יצא אבל קורין אותה ללעוזות בלעז והלועז ששמע
אשורית יצא:

דף יח, א פרק ב הלכה א גמרא דכתיב (אסתר ט)
ככתבם קראה על פה לא יצא דכתיב ככתבם קראה
תרגום לא יצא דכתיב ככתבם: בכל לשון לא
יצא: דכתיב ככתבם וכלשונם ר' יונה אמר תנה נחמן
בר אדא ר' יוסה אמר תנה נחמן סבא (דברים ו) והיו
כדרך הוייתן יהיו ותני אף בהלל ובקרית שמע המגילה
כן ניחה בקריאת המגילה דכתיב ככתבם ברם בהלילא

דף יח, ב פרק ב הלכה א גמרא בגין דכתיב (תהילים
קיג) ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם ה' מהולל שם
ה' ממזרח שמש עד מבואו מה את שמע מינה א"ר אבין
עוד היא אמורה על סדר (תהילים קיד) בצאת ישראל
ממצרים לשעבר (תהילים קטו) לא לנו ה' לא לנו
לדורות הללו (תהילים קטז) אהבתי כי ישמע ה' לימות
המשיח (תהילים קיח) אסרו חג בעבותים לימות גוג

ומגוג (תהילים קיח) אלי אתה ואודך לעתיד לבא ר' יוסה בשם ר' אחא ר' זעירה בשם ר' לעזר והוא שתהא כתובה בלעז מה אנן קיימין אם כשהיתה כתובה אשורית ותירגמה בלעז הדא דתנינן בכל לשון אם כשהיתה כתובה בלעז ותירגמה אשורית הדא היא דתני מה בין ספרים למגילת אסתר אלא שהספרים נכתבין בכל לשון ומגילת אסתר אינה נכתבה אלא אשורית אי"ר שמואל בר סיסרטי תיפתר שהיתה כתובה גיגנטון תני שמואל טעה והשמיט פסוק אחד ותירגמו המתרגם יצא אנן אמרין בכל לשון לא יצא ואת הכין שמואל כדעתיה ר' שמואל אמר היתה כתובה כהילכתה הלעז יוצא בה בלעז ור' אבהו בשם ר' לעזר יודע אשורית ויודע לעז יוצא בה בלעז ואשורית בלעז יוצא בה בלעז יודע אשורית ויודע לעז מהו שיוציא ידי אחרים בלעז ייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן :

דף יח, ב פרק ב הלכה ב משנה קראה סירוגין נתנמנס יצא היה כותבה דורשה ומניחה אם כיון לבו יצא ואם לאו לא יצא היתה כתובה בסם ובסיקרא. ובקומוס

דף יט, א פרק ב הלכה ב משנה ובקנקנתום על הנייר ועל הדיפתרא לא יצא עד שתהא כתובה אשורית על הספר בדיו :

דף יט, א פרק ב הלכה ב גמרא תני סירוגים יצא סירוסיים לא יצא סירוגין קיטועין סירוסיים חד פרה חד אמר ר' חגי סירוגים וחלוגלוגות ומי גדול בחכמה או בשנים איצורכת לחברייא אמרין ניסוק נישאול לבית ר' סלקין מישאול ואמרון יצאת שפחה משל בית רבי אמרה להם היכנסו לשנים אמרון ייעול פלן קמי ייעול פלון קמי שרון עלין קטעין קטעין אמרה להם למה אתם נכנסין סירוגין סירוגין חד רבי הוה טעון פרחינין ונפלין מיניה אמרה ליה ר' נתפזרו חלגלוגיך אמרה לה אתייא מטאטא ואייתת אלבינה ר' מנא אמר בשם ר' יודה שאמר משם ר' יוסה הגלילי הפסיק בה

כדי לקרות את כולה לא יצא ידי חובתו ר' בא רב
ירמיה בשם רב הלכה כר' מנא שאמר בשם ר' יהודה
שאמר משם ר' יוסי הגלילי הפסיק בה ר' יוחנן בשם
ר"ש בן יוצדק אף בהלל ובמגילה כן אבא בר הונא ורב
חסדא הוון יתבין אמרין אף בתקיעות כן סלקון לבית
ר"ש רב חונה בשם רב אפילו שמען עד תשע שעות יצא
א"ר זעירה עד דאנא תמן איצרכת לי סלקית להכא
שמעית דאמר ר' יסא בשם ר' יוחנן אפילו שמען כל
היום יצא והוא ששמען על סדר ר' יוסה בעי היה זה
צריך לפשוטה ראשונה וזה צריך לפשוטה אחרונה
תקיעה אחת מוציאה ידי שניהן ר' בון בר חייה בעי כגון
קרית שמע וברכותיה היא ולא ברכותיה ברכותיה ולא
היא הפסיק שלישה וחזר והפסיק שלישה ובקורא
משערים ובכל אדם משערים א"ר מתניה לא מסתברא
בקורא מנשה הוה יתיב קומי ר' זעירה ואינמנס א"ל
חזור לך דלא כוונת היה כותבה

דף יט, ב פרק ב הלכה ב גמרא הדא אמרה שהוא מותר
בעשיית מלאכה נאמר בארבעה עשר בכרכים ודורשה
ובלבד שלא יפליג עצמו לעניינות
אחרים: ומגיהה: תני אין מדקדקין בטעיותיה ר'
יצחק בר אבא בר מחסיה ורב חננאל הוון יתיבין קומי
רב חד אמר יהודים וחד אמר יהודיים ולא חזר חד
מינהון ר' יוחנן הוה קרי כולה יהודים ר' חלבו רב
ירמיה בשם רב כתוב אומר (אסתר ט) ספר וכתוב אחר
אומרת (שם) איגרת הא כיצד קל היקילו בתפירתה
שאם תפר בה שנים או ג' תכים שהיא כשירה:

דף יט, ב פרק ב הלכה ג משנה בן עיר שהלך לכרך ובן
כרך שהלך לעיר אם עתיד לחזור למקומו קורא
כמקומו ואם לאו קורא עמהם:

דף יט, ב פרק ב הלכה ג גמרא ניחא בן כרך שהלך לעיר
שזמנו מאוחר בן עיר שהלך לכרך ואין זמנו מוקדם
אמר ר' יודן לית כאן בן עיר שהלך לכרך ותניי דבי ר'
כן בן כרך שהלך לעיר א"ר יוסי אוף כאן בעתיד

להשתקע עמהן אמר ר' יוסה והוא שיצא קודם לשהאיר מזרח אבל אם יצא לאחר שהאיר המזרח כבר נפטר רב נחמן בר יעקב בעי מעתה גר שמל לאחר שהאיר המזרח כבר נפטר

דף כ,א פרק ב הלכה ג גמרא ר' בון בר חייה בעי בן עיר שעקר דירתו לילי חמשה עשר נתחייב כאן ובן כרך שעקר דירתו בליל ארבע עשר נפטר מיכן ומיכן בן עיר מהו שיוציא בן כרך ידי חובתו ייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן בן כרך מהו שיוציא את בן עיר ידי חובתו וייבא כהדא כל שאינו חייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן או ייבא כהיא דאמר ר' חלבו רב חונה בשם ר' חייה רבה הכל יוצאין בארבעה עשר שהיא זמן קריאתה ר' יודן בעי בן עיר שנתן דעתו לעקור דירתו לילי חמשה עשר לא מתניתא היא בן עיר שהלך לכרך מתניתה כשהיה בכרך מה צריכה ליה כשהיה בעיר אבל מפרשי ימים והולכי מדברות קוראין כדרכן בי"ד א"ר מנא בעתיד לחזור למקומו אמר ר' פינחס (אסתר ט) על כן היהודים הפרזים פרוז היה באותה שעה:

דף כ,א פרק ב הלכה ד משנה מאיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו ר"מ אומר כולה ר' יודה אומר מאיש יהודי ור' יוסי אומר מאחר הדברים האלה:

דף כ,א פרק ב הלכה ד גמרא ר' אבהו בשם ר' לעזר מ"ד כולה על כן על כל דברי האגרת הזאת מ"ד מאיש יהודי ומה ראו על ככה מ"ד מאחר הדברים האלה ומה הגיע אליהם ר' סימון בשם ריב"ל מ"ד כולה וכל מעשה תקפו וגבורתו מ"ד מאיש יהודי ופרשת גדלת מרדכי ומ"ד מאחר הדברים האלה אשר גדלו המלך ר' יוסי בי ר' בון בשם ריב"ל תוקף כל תוקף את כל תוקף תוקף זה תוקפו של המן כל תוקף זה תוקפו של מרדכי את כל תוקף זה תוקפו של אחשורוש תני ר"ש בן יוחי אומר מבלילה ההוא ממקום שהיתה מפלתו של המן

משם היתה גדולתו של מרדכי ר' בא רב ירמיה בשם רב הלכה כר' מאיר דהוא אמר כולה ר' זעירה בשם ר' יוחנן בעירובין ובתענית ציבור נוהג הכל כר' מאיר ר' יעקב בר אחא בשם ר"י אף במגילת אסתר נהגו הכל כר' מאיר ר' חלבו רב מתנה יוסי בר מניישא בשם רב בין כמ"ד כולה בין כמאן דאמר מאיש יהודי בין כמ"ד מאחר הדברים האלה ובלבד מספר שלם ר' חלבו רב מתנה יוסי בר מניישא בשם רב אם היתה כתובה חומשין אין קוראין בה רבים אמר ר' תנחומא

דף כ"ב פרק ב הלכה ד גמרא מפני ההדיוטות עולה בירייה ר' לעזר בשם ר' חנינה רגיל צריך לקרותה בלילה ולשנותה ביום הוינן סברין מימר לשנות משנתה אמר רבי אבא מרי בבלייה לשנות קרייתה ר' ברכיה ר' חלבו עולא בירייה רבי לעזר בשם ר' חנינה עתיד הקב"ה להיעשות ראש חולה לצדיקים לעתיד לבא מה טעמא (תהילים מח) שיתו לבכם לחילה לחולה כתיב והצדיקים מראין אותו באצבע ואומרים כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו עלמות עלמות בעלומות בזריזות עלמות כאילין עלמות תירגם עקילס אתא נסייא עולם שאין בו מות והצדיקים מראין אותו באצבע ואומרים כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא ינהגנו עלמות הוא ינהגנו בעולם הזה הוא ינהגנו לעתיד לבוא ר' חלבו רב חמא בר גוריא בשם רב חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי בן חנינה (אסתר ט) משפחה ומשפחה מיכן למשמרות כהונה ולויה שיהו בטילין א"ר חלבו מיכן לבית הוועד שיהא בטל שמעון בר בא בשם ר' יוחנן (שם) וזכרם לא יסוף מזרעם מיכן שקבעו לה חכמים מסכת :

דף כ"ב פרק ב הלכה ה משנה הכל כשירין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן ר' יהודה מכשיר בקטן אין קורין את המגילה ולא מולין ולא טובלין ולא מזין וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבול עד שתנץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר כשר :

דף כ,ב פרק ב הלכה ה גמרא אמר רב מתנה דר' יוסי היא אמר רבי יוסה הוינן סברין מימר מה פליגין ר' יוסה ורבנן בשמע דכתיב בה שמע הא שאר כל המצות לא מן מה דרב מתנה אמר דר' יוסי היא הדא אמרה היא שמע היא שאר כל המצות ומה טעמא דר' יוסה (שמות טו) והאזנת למצותיו שמע אזניך מה שפיך מדבר

דף כא,א פרק ב הלכה ה גמרא רב חסדא אמר לית כאן חרש באשגרת לשון היא מתניתא א"ר יוסה מסתברא יודה רב חסדא בתרומות דהיא דר' יוסי אתא רבי חנניה בשם רב חסדא דר' יוסה היא א"ר יוסי בי ר' בון על כורחך את אמר דהיא דר' יוסה דתנינן חמשתי אחרייתא ולא תנינתה עמהן הוי סופך מימר דר' יוסה היא ר' יהודה מכשיר בקטן אמר ר' יודה קטן הייתי וקריתיה לפני ר' טרפון בלוד אמרו לו קטן הייתה ואין עידות לקטן א"ר מעשה שקריתיה לפני ר' יהודה באושה אמרו לו אין זו ראייה היא שהוא מתיר מיכן והילך נהגו הרבים לקרותה בבית הכנסת בר קפרא אמר צריך לקרותה לפני נשים ולפני קטנים שאף אותם הוו בספק ר' יהושע בן לוי עבד כן מכנש בנוי ובני בייתיה וקרי לה קומיהון אין קורין את המגילה עד שתנץ החמה דכתיב (אסתר ט) ביום אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם ולא מולין דכתיב (ויקרא יב) וביום השמיני ימול בשר ערלתו ולא טובלין דכתיב (במדבר יט) והזה וטבל מה הזייה ביום אף טבילה ביום מניין שההזיה ביום דכתיב (שם) והזה הטהור על הטמא ביום השלישי כל מחוייבי טבילות טובלין כדרכן ביום חוץ מן הנידה ויולדת שאינן טובלות אלא בלילה נידה שעבר זמנה טובלת בין ביום ובין בלילה דרשה ר' חייא בר בא לצורייא נידה שעובר זמנה טובלת בין ביום בין בלילה תמן אמרין אפילו עובר זמנה לא מפני חמותה מפני כלתה אשה אחת משל בית רבותינו ראו אותה טובלת כדרכה ביום נאמר מעיברת זמן הוות נידה שנאנסה וטבלה ר' שמי בשם רב טהורה

לביתה וטמאה לטהרות ר' לעזר בשם ר' חנינה טמאה בין לביתה בין לטהרות מה טעמא (ויקרא יג) וכובס שנית וטהר מה הראשונה לדעת אף השנייה לדעת מניין שהראשונה לדעת (שם) וצוה הכהן וכבסו לדעת ואנן חמי רבנן מקדמין לעיבורה רב נחמן בשם ר' מנא מצוה להקדים כדי לזרז במצות :

דף כא, ב פרק ב הלכה ו משנה כל היום כשר לקריאת המגילה ולקריאת ההלל ולתקיעת שופר ולנטילת לולב ולתפלת המוספין ולמוספין לוידוי פרים ולוידוי מעשר ולוידוי יום הכיפורים לסמיכה לשחיטה לתנופה ולהגשה לקמיצה להקטרה למליקה לקבלה להזייה ולהשקיית סוטה ולעריפת העגלה ולטהרת מצורע :

דף כא, ב פרק ב הלכה ו גמרא כל היום כשר לקריאת המגילה דכתיב (אסתר ט) ביום אשר שברו אויבי היהודים לשלוט בהם לקריאת ההלל דכתיב (תהילים קיח) זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו לתקיעת שופר דכתיב (במדבר כט) יום תרועה יהיה לכם לנטילת לולב דכתיב (ויקרא כג) ולקחתם לכם ביום הראשון לתפילת המוספין ולמוספין דכתיב (ויקרא ז) ביום צותו את בני ישראל וגוי' לסמיכה לשחיטה לתנופה להגשה לקמיצה ולהקטרה למליקה לקבלה להזייה דכתיב ביום צותו את בני ישראל :

דף כא, ב פרק ב הלכה ז משנה כל הלילה כשר לקצירת העומר להקטר חלבים ואיברים זה הכלל דבר שמצותו ביום כשר כל היום ושמצותו בלילה כשר כל הלילה :

דף כא, ב פרק ב הלכה ז גמרא כל הלילה כשר לספירת העומר א"ר יוחנן דר"א בר"ש היא דר' לעזר בי ר"ש אמר מהחל לקצור (דברים טז) תחל לספור מעתה יצא לו חוץ

דף כב, א פרק ב הלכה ז גמרא לתחום כיון שחשיכה יתחיל לקצור איפשר לו לכווין לפיכך כל הלילה כשר

היה מקריב מנחת העומר וניטמאה בידו אומר ומביאין לו אחרת ואם לאו אומר לו הוי פיקח ושתוק דברי ר' ר' לעזר בי ר"ש אומר לעולם אומר לו הוי פיקח ושתוק שאין עומר שנקצר שלא למצותו כשר סבר ר' לעזר בי ר"ש שאין העומר בא מן העלייה. א"ר אתיא דר' לעזר בר"ש בשיטת ר"ע רבו של אביו דתנינן תמן כלל א"ר עקיבה כל מלאכה שאיפשר לה לעשות מע"ש אינה דוחה את השבת וכל מלאכה שא"א לה להיעשות מע"ש דוחה את השבת והא תנינן מעשה שעברו יותר ממ' זוג ועיכבן ר"ע בלוד מפני שהיו מ' זוג אבל אם היה זוג אחד לא היה מעכבו מקצירת היום מה את עבד לה כקצירת הלילה או כבא מן העלייה אין תימר כקצירת הלילה אשכחת אמר חדא פלגו בין ר' לעזר בי ר' שמעון ובין רבנן דרבנן אמרין קצירת היום כקצירת הלילה ור' לעזר בי ר"ש אומר אין קצירת היום כקצירת הלילה אין תימר כבא מן העלייה אשכחת אמר תרתין פלגוון בין ר' אלעזר בי ר"ש ורבנן דרבנן אמרי קצירת היום כקצירת הלילה ור' לעזר בי ר"ש אומר אין קצירת היום כקצירת הלילה ור' לעזר בי ר"ש אומר הבא מן העלייה כשר בעי קצירת העומר מהו שידחה את השבת ביום התיב ר' אביי והתנינן מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ודוחה את השבת ולא קבליה א"ר אחא חזר ביה רשב"ל מן הדא כיון

דף כב, ב פרק ב הלכה ז גמרא שחשיכה אמר להן בא השמש אומר הין בא השמש אומר הין מה אנו קיימין אם ללילה כבר הוא אמור אלא אם אינו עניין ללילה תניהו ליום דבר שהוא דוחה את השבת ביום מכשיריו מהו שידחו את השבת בלילה והא תנינן העמידו עושי חביתין לעשות חביתין תיפתר בחול תנה ר' חייה ר' אדא זהו סדר תמיד לעבודת בית אלהינו בין בחול בין בשבת והא תנינן קצרוהו ונתנוהו בקופות והביאוהו בעזרה והיו מהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קלי א"ר יוסה מכיון שהתחיל במצוה אומר לו מרוק

התיב ר' יודן קפודקייא קומי ר' יוסי הגע עצמך שבא מן העלייה כיון שלא התחיל במצוה אין אומרים לו מרק התיב ר' יעקב בר סוסי קומי ר' יוסה והא תנינן שעל מהלך לילה ויום מחללין את השבת ויוצאין לעדות החדש א"ל מכיון שהיום צריך ללילה והלילה צריך ליום כמי שכולו יום אמר ר' יוסה בי ר' בון ולא למפריעו הוא קדש מכיון שהוא קדש למפריעו הוא יום הוא לילה:

מסכת מגילה פרק ג

דף כב, ב פרק ג הלכה א משנה בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיה בהכ"נ בהכ"נ לוקחין תיבה תיבה לוקחין מטפחות מטפחות לוקחין ספרים ספרים לוקחין תורה אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים ספרים לא יקחו מטפחות מטפחות לא יקחו תיבה תיבה לא יקחו בהכ"נ בהכ"נ לא יקחו את הרחוב וכן במותריהן:

דף כב, ב פרק ג הלכה א גמרא א"ר יוחנן דר' מנחם בי ר' יוסה היא דר' מנחם בי ר' יוסה אמר רחובה של עיר יש לה קדושה שכן מוציאין ספר תורה וקורין בו ברבים ברם כרבנן עשו אותו כהרחק ארבע אמות ר' ירמיה ר' שמואל בר חלף בשם רב אדא בר אחוה המתפלל לא ירוק עד שיהלך ארבע אמות א"ר יוסה בי ר' בון וכן הרוקק אל יתפלל עד שיהלך ארבע אמות תני המתפלל לא יטיל מים עד שיהלך ארבע אמות וכן המטיל מים אל יתפלל עד שיהלך ארבע אמות א"ר יעקב בר אחא לא סוף דבר עד שיהלך ארבע אמות אלא אפיי שהא כדי הילוך ארבע אמות

דף כג, א פרק ג הלכה א גמרא אם אומר את עד שיהלך ארבע אמות יהא אסור אף אני אומר אחר בא והטיל שם ביישנאי שאלון לר' אימי מהו ליקח אבנים מבית הכנסת זו ולבנות בבית הכנסת אחרת אמר לון אסור

א"ר חלבו לא אסר ר' אימי אלא מפני עגמת נפש ר' גוריון אמר מוגדלאיי שאלון לרשב"ל מהו ליקח אבנים מעיר זו ולבנות בעיר אחרת אמר לון אסור הורי ר' אימי אפי' ממזרחה למערבה אסור מפני חורבן אותו המקום מהו למכור בית הכנסת וליקח בית המדרש מילתיה דר' יהושע בן לוי אמרה שרי דא"ר יהושע בן לוי (מלכים ב כה) וישרף את בית ה' זה בית המקדש ואת בית המלך זה פלטין של צדקיהו ואת כל בתי ירושלים אלו ד' מאות ושמונים בתי כניסיות שהיו בירושלים דא"ר פינחס בשם ר' הושעיה ארבע מאות ושמונים בתי כניסיות היו בירושלם וכל אחת ואחת היה לה בית ספר ובית תלמוד בית ספר למקרא ובית תלמוד למשנה וכולהם עלה אספסינוס ואת כל בית הגדול שרף באש זה מדרשו של רבן יוחנן בן זכיי ששם היו מתנין גדולותיו של הקב"ה כגון (שם) ספרה נא לי את כל הגדולות אשר עשה אלישע ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן הדא דאת אמר בבית הכנסת של יחיד אבל בבית הכנסת של רבים אסור אני אומר אחד מסוף העולם קנוי בו והא תני מעשה בר"א בי ר' צדוק שלקח בית הכנסת של אלכסנדריים ועשה בה צרכיו אלכסנדריים עשו אותה משל עצמן עד כדון כשבנייה לשם בית הכנסת בנייה לשם חצר והקדישה מהו נישמענה מן הדא קונם לבית הזה שאיני נכנס ונעשה בית הכנסת הדא אמרה בנייה לשם חצר והקדישה קדשה אימתי קדשה מיד או בשעת התשמיש נישמענה מן הדא העושה תיבה לשם ספר ומטפחות לשם ספר עד שלא נשתמש בהן הספר מותר להשתמש בהן הדיוט משנשתמש בהן הספר אסור להשתמש בהן הדיוט ומה אם אלו שנעשו לשם ספר אינן קדושות אלא בשעת התשמיש זו שבנייה לשם חצר לא כ"ש אלו שעשאן לשם חולין והקדישו מה הן כמה דאת אמר תמן בנייה לשם חצר והקדישה קדשה והכא עשאם לשם חולין והקדישן קדש כלי שרת מאימתי הם

דף כג, ב פרק ג הלכה א גמרא קדושין מיד או בשעת התשמיש אין תימר מיד ניחא אין תימר בשעת התשמיש כאחד הם קדושים ומתקדשין ניחא של משה שנתקדשו בשמן המשחה ובדם ושל שלמה כאחד הם קדושין ומתקדשין בכניסתן לארץ היו מפנין מתוך של משה לתוך של שלמה לא היה שם של משה כאחת הם קדושים ומתקדשין בעלייתן מן הגולה היו מפנין מתוך של שלמה לתוך שלחן לא היה שם של שלמה כאחת הם קדושין ומתקדשים אבנים שחצבן לשם מת אסורות בהנייה לשם חי ולשם מת מותרות בהנייה הוזרק כלי לפני מיטתו של מת לתוך ד' אמות שלו אסור בהנייה חוץ לד' אמות מותר בהנייה כל כלי ביהכ"נ כבית הכנסת ספסלה וקלטורה כבית הכנסת כילה דעל ארונא כארונא כר' אבהו יהב גולתא תחתוי ההן כילן רב יהודה בשם שמואל בימה ולוחין אין בהן משום קדושת ארון ויש בהן משום קדושת בית הכנסת אינגלין אין בו משום קדושת ארון יש בו משום קדושת בית הכנסת ר' ירמיה אזל לגוולנה חמתון יהבין בכושא בגו ארונא אתא שאל לר' אימי א"ל אני אומר לכך התנו עליו מבתחילה ר' יונה עבד ליה מגד' ואתני עלוי עייליה דספרין ארעייא דמאנין מטפחות לוקחין ספרים אפי' מטפחות תורה וחומשין לוקח בהן נביאים וכתובים ספרים לא יקחו מטפחות אפילו נביאים וכתובים אינו לוקח בהן מטפחות תורה וחומשים כורכים תורה במטפחות תורה חומשין במטפחות חומשים נביאים במטפחות נביאים תורה וחומשים במטפחות נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובין במטפחות תורה וחומשים נותנין תורה ע"ג תורה וחומשים ע"ג חומשים תורה וחומשין על גבי נביאים וכתובים אבל לא נביאים וכתובים על גבי תורה וחומשין ר' ירמיה בשם ר' זעירה תורה וחומשין ערק תנייה מינה כותבין תורה ונביאים כאחת דברי ר"מ וחכ"א אין כותבין תורה ונביאים אבל כותבין נביאים וכתובים כאחת ר' ירמיה בשם ר' שמואל בר רב יצחק תורה וחומשים קדושה אחת הן אין עושין

תורה חומשים אבל עושין חומשין תורה א"ר יוסה
הדא אמרה תורה שעשאה חמשין בקדושתה היא ר'
שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן תורה חסירה

דף כד, א פרק ג הלכה א גמרא אין קורין בה ברבים
והא תני בבראשית עד המבול בויקרא עד ויהי ביום
השמיני בוידבר עד ויהי בנסוע הארון מותר לקרות בו
ברבים הדא ארסקינס אוקיר אוריתא דצנבראי אתון
שאלון לר' יונה ולר' יוסה מהו לקרות בספר ברבים
אמר לון אסור לא דאסור אלא מן גו דנפשהון עגימה
אינון זבנין להון אחורי וכן במותריהם ממה שגבו גבאי
צדקה והותירו כהדא ר' חייה בר בא אזל לחמץ ויהבון
ליה פריטין למפלגא ליתמייא ולארמלאתא נפק ופלגון
לרבנן מהו שיהא צריך להפריש תחתיהן ר' זעירה אמר
צריך להפריש תחתיהן ר' אילא אמר אינו צריך
להפריש תחתיהן ר' יסא בשם ר' לעזר אומר אינו צריך
להפריש תחתיהן ר' יעקב בר אחא ר' יסא ר' לעזר בשם
ר' חנינה כל המצות עד שלא ניתנו לגזברין את רשאי
לשנותם משניתנו לגיזברין אין את רשאי לשנותן:

דף כד, א פרק ג הלכה ב משנה אין מוכרים את של
רבים ליחיד מפני שמורידין אותו מקדושתו דברי ר'
מאיר אמרו לו א"כ אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה:

דף כד, א פרק ג הלכה ב גמרא ג' מבה"כ כבה"כ וז'
מבני העיר כעיר מה אנו קיימין אם בשקיבלו עליהן
אפי' אחד אם בשלא קיבלו עליהן אפילו כמה אלא כן
אנו קיימין בסתם בן עיר שפסק בעיר אחרת נותן עמהן
בני העיר שפסקו בעיר אחרת נותנין במקומן רבי חייה
בשם ר' יוחנן כגון ההן סיפסלא דמעוניה כהדא ר' חלבו
הוה דרש בציפורין פסק תמן אתא בעי למיתן הכא א"ל
ר' אימי יחידי את העושה נר ומנורה לבה"כ עד שלא
נשתכח שם הבעלים מהן אין את רשאי לשנותן למקום
אחר משנשתכח שם הבעלים מהן את רשאי לשנותן
למקום אחר רבי חייה בשם ר' יוחנן אם היה שם
הבעלים חקוק עליהן כמו שלא נשתכח שם הבעלים

מהן כהדא אנטונינוס עשה מנורה לבה"כ שמע רבי ואמר ברוך אלהים אשר נתן בלבו לעשות מנורה לבה"כ ר' שמואל בר רב יצחק בעי מה א"ר ברוך אלהים ברוך אלהינו אין אמר ברוך אלהים הדא אמרה דלא איתגייר אנטונינוס אין אמר ברוך אלהינו הדא אמרה דאתגייר אנטונינוס אית מילין דאתגייר אנטונינוס ואית מילין אמרין דלא נתגייר אנטונינוס ראו אותו יוצא במנעל פחות בי"ה

דף כד, ב פרק ג הלכה ב גמרא מה את ש"מ שכן אפילו יריאי שמים יוצאין בכך אנטונינוס אמר לר' מייכלתי את מן ליויתן בעלמא דאתי א"ל אין א"ל מן אימר פיסחא לא איכלתני ומן ליויתן את מייכיל לי א"ל ומה נעביד לך וכתוב ביה (שמות יב) כל ערל לא יאכל בו כיון דשמע מיניה כן אזל וגזר אתא לגביה א"ל ר' חמי גזירותי א"ל בדידי לא איסתכלית מימיי אלא בדידך ולמה נקרא שמו רבינו הקדוש שלא הביט במילתו מימיו ולמה נקרא שמו נחום איש קדש הקדשים שלא הביט בצורת מטבע מימיו הדא אמרה דאתגייר אנטונינוס מיליהון דרבנן אמרין דאתגייר אנטונינוס דא"ר חזקיה רבי אבהו בשם ר' לעזר אם באין הן גירי צדק לע"ל אנטונינוס בא בראשם מהו מכתוב תרי תלת מילין מפסוקא מר עוקבא מושלח כתב לריש גלותא דהוה דמיד וקאים בזימרין (הושע ט) ישראל אל תשמח בעמים אל גיל ר' אחא כתב (משלי י) זכר צדיק לברכה ר' זעירה כתב (דברי הימים ב כד) ולא זכר יואש המלך רבי ירמיה משלח כתב לרבי יודן נשייא (שמואל ב יט) לשנוא את אוהביך ולאהבה את שונאיך רבי חייה רבי יוסי רבי אימי דנון לתמר אזלת וקרבה עליהון לאנטיפוטא דקיסרין שלחון וכתבון לר' אבהו שלח רבי אבהו וכתב להון כבר פיסנו לגי ליטורין לטוב ילד טוב למד ותרשיש אבדוקיס אבמסין תלתכיס אבל תמר תמרורים בתמרוריה היא עומדת וביקשנו למתקה (ירמיהו ו) ולשוא צרף צרוף ר' מנא משלח כתב לרבי הושעיה בי רבי שמי (איוב ח) ראשיתך מצער מאוד

תסגא אחריתך אר"י לית כן מה אנן קיימין אם כר"מ
אין מוכרין בה"כ אלא על תנאי אם כרבנן מוכרין אותו
ממכר עולם חוץ מדי דברים רבי חייה בשם ר' יוחנן
תיפתר בס"ת :

דף כד, ב פרק ג הלכה ג משנה אין מוכרין בה"כ אלא
על תנאי אימתי שירצו יחזירוהו דברי ר"מ וחכ"א
מוכרין אותו ממכר עולם חוץ מדי דברים למרחץ
ולבורסקי ולטבילה ולבית המים ר"א מוכרין אותו
לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה ועוד אר"י בית
הכנסת שחרב אין מספידין לתוכה ואין מפשילין
לתוכה חלבים ואין פורסין לתוכה מצודות ואין
שוטחין על גגה פירות ואין עושין אותה

דף כה, א פרק ג הלכה ג משנה קפנדריא שנאי (ויקרא
כו) והשמותי את מקדשיכם קדושתן אף כשהן שוממין
עלו בה עשבים לא יתלוש מפני עגמת נפש :

דף כה, א פרק ג הלכה ג גמרא הדא דאת אמר בבה"כ
של יחיד אבל בה"כ של רבים אפ"י בנוי אסור א"ר חייה
בר בא ר' יוחנן מיקל לנשייא דשטחין בגדיהון על
אורא דבי מדרשא שמואל אמר נכנס שלא לעשותה
קפנדריא מותר לעשותה קפנדריא תני בתי כנסיות
ובתי מדרשות אין נוהגין בהן קלות ראש לא אוכלין
ולא שותין בהן ולא מטיילין בהן ולא ישינים בהן ולא
נכנסין בהן לא בחמה בימות החמה ולא בגשמים
בימות הגשמים אבל שונין ודורשין בהן רבי יהושע בן
לוי אמר בתי כנסיות ובתי מדרשות לחכמים
ולתלמידיהם רבי חייה רבי יסא מיקרבלין בגו כנישתא
רבי אימי מפקיד לספריא אין אתא בר נש גביכון
מלכלך באורייתא לגבכון תיהוון מקבלין ליה ולחמריה
ולמנוי ר' ברכיה אזל לכנישתא דבית שאון חמי חד בר
נש משזיג ידוי ורגלוי מן גורנה אמר ל"י אסור לך למחר
חמת"י ההוא גוברא משזיג ידוי ורגלוי מן גורנה אמר
ל"י רבי לך שרי ולי אסור א"ל אין א"ל למה א"ל כן
אמר ריב"ל בתי כנסיות ובתי מדרשות לחכמים

ולתלמידיהם ההן פרוורה מהו מיעבור בגוה רבי אבהו
עבר בפרוורה מה דשרי א"ר זכריה חתניה דרבי לוי
ספרא הוה אימתן ואין לא הוה ר' אבהו עבר לא הוה
מפני טלייה :

דף כה, א פרק ג הלכה ד משנה ר"ח אדר שחל להיות
בשבת קורין פרשת שקלים חל להיות בתוך השבת
מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת :

דף כה, א פרק ג הלכה ד גמרא ר' לוי בשם ר"ש בן
לקיש צפה הקב"ה שהמן הרשע עתיד לשקול כספו על
ישראל אמר מוטב שיקדום כספן של בני לכספו של
אותו רשע לפיכך מקדימין וקורין בפרשת שקלים

דף כה, ב פרק ג הלכה ד גמרא חל להיות בערב שבת
במה קורין רבי זעירה אמר קורין לשעבר רבי אילא רבי
אבהו בשם ר' יוחנן קורין לבא והוה רבי זעירה מסתכל
ביה א"ל מה את מסתכל בי אנא אמר מן שמועה ואת
אמר מן דעה ואת מסתכל בי מתניתא מסייע לדין
ומתניתא מסייע לדין מתניתא מסייע לר' זעירה איזהו
שבת הראשונה כל שחל ר"ח של אדר להיות בתוכה
אפי' מע"ש תני שמואל מסייע לר' אילא איזו היא שבת
השנייה כל שחל הפורים להיות בתוכה אפילו בע"ש
ר"נ בר יעקב בעי הגע בעצמך שחל ט"ו להיות בשבת
לקרות במגילת אסתר אין את יכול שאין קורין בכתבי
הקודש אלא מן המנחה ולמעלן ויקראו זכור א"ל כן
אמר רב (אסתר ט) והימים האלה נזכרים ונעשים
שתהא הזכרתן קודם לעשייתן ר' אבא בריה דרב פפי
בעי הגע עצמך שחל י"ד להיות בשבת הרי שקדמה
אזכרתן לעשייתן א"ל ולא כבר איתתבת דלית אפשר
ואם אפשר איחור הוא לעיירות :

דף כה, ב פרק ג הלכה ה משנה בשניה זכור בשלישית
פרה אדומה ברביעית החדש הזה לכם בחמישית
חוזרין לכסדרן לכל מפסיקין לראשי חדשים לחנוכה
ולפורים בתעניות ובמעמדות וביום הכיפורים :

דף כה, ב פרק ג הלכה ה גמרא רבי בא בשם רבי חייה בר אשי אין מפסיקין בין פורים לפרה רבי לוי בשם ר"ח בר חנינה אין מפסיקין בין פרה להחודש אמר רבי לוי סימניהון דאילין פרשתא בין הכוסות הללו אם רצה לשתות ישתה בין השלישי לרביעי לא ישתה רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינה בדין הוא שתקדים החודש לפרה שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה ולמה פרה קודמת שהיא טהרתן של כל ישראל ירמיה ספרא שאל לרב ירמיה ר"ח שחל להיות בשבת במה קורין א"ל קורין בר"ח א"ר חלבו קומי ר' אימי מתניתא אמרה כן לכל מפסיקין

דף כו, א פרק ג הלכה ה גמרא לראשי חדשים לחנוכה ולפורים יצחק סחורה שאל לר' יצחק ר"ח שחל להיות בחנוכה במה קורין א"ל קורין ג' בר"ח וא' בחנוכה ר' פינחס ר' סימון ור' אבא בר זמינא מטו בה בשם ר' אבודמי דחיפא קורין ג' בחנוכה וא' בר"ח להודיעך שלא בא הרביעי אלא מחמת ר"ח בר שילמיא ספרא שאל לר' מנא הגע עצמך שחל ר"ח של חנוכה להיות בשבת ולא שבעה קרואין אינון אית לך מימר שלא בא הרביעי אלא מחמת ר"ח א"ל והדא שאילתא דספרי :

דף כו, א פרק ג הלכה ו משנה בפסח קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים בעצרת שבעה שבועות בר"ה בחדש השביעי ביה"כ אחרי מות ביי"ט ראשון של חג קורין בפרשת מועדות שבת"כ ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג :

דף כו, א פרק ג הלכה ו גמרא ובעצרת שבעה שבועות אית תניי תני בחדש השלישי ובר"ה בחדש השביעי אית תניי תני וה' פקד את שרה ביה"כ אחרי מות וביום טוב ראשון של חג קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים ושאר כל ימות החג קורין בקרבנות החג ר' יעקב בר אחא בשם ר' ייסא ללמדך שאין העולם עומד אלא על הקרבנות תמן תנינן שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על ג' דברים העולם עומד על

התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים ושלשתן בפסוק אחד (ישעיהו נא) ואשים דברי בפיך זה תלמוד תורה ובצל ידי כסיתוך זו ג"ח ללמדך שכל מי שעוסק בתורה ובג"ח זוכה לישב בצילו של הקב"ה הדא הוא דכתיב (תהילים לו) מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון (ישעיהו נא) לנטוע שמים וליסוד ארץ אלו הקרבנות ולאמר לציון עמי אתה א"ר חנינא בר פפא חזרנו על כל המקרא ולא מצאנו שנקראו ישראל ציון אלא זה ולאמר לציון עמי אתה תמן תנינן רשב"ג אומר על שלשה דברים העולם עומד על הדין ועל האמת ועל השלום ושלשתן דבר אחד הם נעשה הדין נעשה אמת נעשה אמת נעשה שלום א"ר מנא ושלשתן בפסוק אחד (זכריה ח) אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם :

דף כ"ב פרק ג הלכה ז משנה בחנוכה בנשיאים בפורים ויבא עמלק בראשי חדשים ובראשי חדשיכם במעמדות במעשה בראשית בתעניות ברכות וקללות אין מפסיקין בקללות אלא אי קורא את כולן בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן ואינו עולה להן מן החשבון שנאי (ויקרא כג) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצותן שיהו קורין כל אי ואי בזמנו :

דף כ"ב פרק ג הלכה ז גמרא אין מפסיקין בקללות א"ר חייה בר גמדה (משלי ג) אל תקוץ בתוכחו אל תעשה קוצים קוצים א"ר לוי אמר הקב"ה אינו בדין שיהו בני מתקללין ואני מתברך א"ר יוסה בי ר' בון לא מטעם הזה אלא זה שהוא עומד לקרות בתורה צריך שיהא פותח בדבר טוב וחותרם בהדבר טוב לוי בר פסטי שאל לרב הונא אילין ארורייה מהו דיקרינן חד ויברך לפניהן ולאחריהן א"ל אין לך טעון ברכה לפניו ולאחריהן אלא קללות שבתורת כהנים וקללות שבמשנה תורה ר' יונתן ספרא דגופתה נחת להכא חמא לבר אבונא ספרא קרי שירת הבאר ומברך לפניה ולאחריה א"ל ועבדין כן א"ל ואדיין אין לזו כל השירות טעונות ברכה לפניהן ולאחריהן יאשיתאל לר' סימון אמר ליי

ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי אין לך טעון ברכה לפניו ולאחריו אלא שירת הים ועשרת הדברות וקללות שבתורת כהנים וקללות שבמשנה תורה א"ר אבהו אני לא שמעתי נראין דברים בעשרת הדברות ר' יוסה בי רבי בון תמנתי פסוקיא אחריא דמשנה תורה טעונין ברכה לפנין ולאחריהן בלא כך אין הפותח והחותם בתורה מברך לפניו ולאחריה לכן צריכה ראש חודש שחל להיות בשבת אמר רבי יוסי בי ר' בון שירת הלויים לא יפחתו לו משה קריאות סימנה

דף כז, א פרק ג הלכה ז גמרא הזי"ו ל"ך ר' זעירה ר' ירמיה בשם רב שירת הים ושירת דבורה נכתבין אריל ע"ג לבינה ולבינה ע"ג אריח עשרת בני המן ומלכי כנען נכתבין אריח ע"ג אריח ולבינה ע"ג לבינה דכל בינין דכן לא קאים אמי כדון למצוה או לעכוב א"ר לרבי חנניה בר אחוי דרב הושעיה נהיר את כדי דהוינן קיימן קדם חנותא דרב הושעיה חביבך עבר ר' בא בר זבדא ושאלנון ליה ואימר בשם רב לעכוב ר' חייה בריה דר' אדא דייפוי ר' ירמיה בשם ר' זעירא צריך לאמרן בנפיחה אחת ועשרת בני המן עמהן א"ר יוסי בי רבי בון צריך שיהא איש בראש דפא ואת בסופה שכן הוא שניץ ונחית כהדין קינטרא רב אמר צריך לאמר ארור המן ארורים בניו א"ר פינחס צריך לומר חרבונה זכור לטוב ר' ברכיה רבי ירמיה ר' חייה בשם ר' יוחנן ר' יונתן כד דהוה מטי להאי פסוקא (אסתר ב) אשר הגלה נבוכד נצר הוה אמר נבוכד נצר שחיק עצמות שכל נבוכד נצר דכתיב בירמיה חי היה ברם הכא מת היה ואינו עולה להן מן החשבון אית תניי תני עולה להן מן החשבון רבי זעירא אבא בר ירמיה רב מתנה בשם שמואל הלכה כמי שאומר אין עולה להן מן החשבון כמתניתין אית תניי תני פותח ורואה גולל ומברך אית תניי תני פותח ורואה ומברך ר' זעירא אבא בר ירמיה רב מתנה בשם שמואל הלכה כמי שאומר פותח ורואה ומברך ומה טעמא (נחמיה ח) ובפתחו עמדו כל העם ומה כתיב בתריה ויברך עזרא את ה' האלהים הגדול

במאי גידלו ר' גידל אמר בשם המפורש רב מתנה אמר
בברכה גידלו ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי למה נקראו
אנשי כנסת הגדולה שהחזירו את הגדולה ליושנה א"ר
פינחס משה התקין מטבע של תפלה (דברים י) האל
הגדול הגבור והנורא ירמיה אמר (ירמיהו לב) האל
הגדול הגבור ולא אמר נורא ולמה הוא גבור לזה נאה
להקרות גבור שהוא רואה חורבן ביתו ושותק ולמה לא
אמר נורא אין נורא אלא בית המקדש דכתיב (תהילים
סח) נורא אלהים ממקדשיך דניאל אמר (דניאל ט)
האל הגדול והנורא ולמה לא אמר גבור בניו מסורים
בקולרין איכן היא גבורתו ולמה הוא אמר נורא לזה
נאה להקרות נורא בנוראות שעשה עמנו בכבשן האש
וכיון שעמדו אנשי כנסת הגדולה החזירו את הגדולה
ליושנה (נחמיה ט) ועתה אלהינו האל הגדול הגבור
והנורא שומר הברית והחסד אל ימעטו לפניך וגו' ובשר

דף כז, ב פרק ג הלכה ז גמרא ודם יש בו כח ליתן קצבה
בדברים הללו א"ר יצחק בר לעזר יודעין הן הנביאין
שאלוהן אמיתי ואינן מחניפין לו:

מסכת מגילה פרק ד

דף כז, ב פרק ד הלכה א משנה הקורא את המגילה
עומד ויושב קראה אחד קראוהו שנים יצא מקום
שנהגו לברך יברך שלא לברך לא יברך בבי ובה' ובשבת
במנחה קורין ג' אין פוחתין מהן ואין מוסיפין עליהן
ואין מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה מברך
לפניה ולאחריה:

דף כז, ב פרק ד הלכה א גמרא מה לשעבר הא בתחלה
לא והא תני מעשה בר"מ שקרייה מיושב בבית הכנסת
של טיבעין ונתנה לאחר ובירך עליה כיני מתניתא מותר
לקרותה עומד מותר לקרותה יושב מה נתנה לאחר
ומברך עליה זה קורא וזה מברך רבי הונא בשם ר'
ירמיה מכאן ששומע כקורא כתיב (מלכים ב כב) אשר

קרא <לפני> מלך יהודה ולא שפן קרייה אלא מכאן ששומע כקורא מהו לעמוד מפני ס"ת ר' חלקיה ר' סימון בשם ר' לעזר מפני בנה הוא עומד לכ"ש מפני תורה עצמה זה שהוא עומד לקרות בתורה מפני מה הוא עומד מפני כבודה או מפני כבוד הרבים אין תימר מפני כבודה אפי' בינו לבינה אין תימר מפני כבוד הרבים אפי' בינו לבין עצמו מפני כבודה הוא עומד אם אומר את כן אף הוא מתעצל ואינו קורא ר' שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא חד בר נש קאים מתרגם סמיך לעמודא א"ל אסור לך כשם שניתנה באימה וביראה כך אנו צריכין לנהוג בה באימה וביראה ר' חגי אמר ר' שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא חונה קאים מתרגם ולא מקים בר נש תחתוהי א"ל אסור לך כשם שניתנה ע"י סרסור כך אנו צריכין לנהוג בה ע"י סרסור עאל ר' יהודא בר פזי ועבדה שאילה (דברים ה) אנכי עמד בין ה' וביניכם בעת ההוא להגיד לכם את דבר ה' ר' חגי אמר ר' שמואל בר רב יצחק עאל לכנישתא חמא

דף כח, א פרק ד הלכה א גמרא חד ספר מושט תרגומא מן גו סיפרא א"ל אסור לך דברים שנאמרו בפה דברים שנאמרו בכתב בכתב ר' חגי בשם ר' שמואל בר נחמן נאמרו דברים בפה ונאמרו דברים בכתב ואין אנו יודעין איזה מהן חביבין אלא מן מה דכתיב (שמות לד) כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל הדא אמרה אותן שבפה חביבין ר' יוחנן ור' יודן ברי שמעון חד אמר אם שמרת מה שבפה ושמרת מה שבכתב אני כורת אתך ברית ואם לאו איני כורת אתך ברית וחורנה אמר אם שמרת מה שבפה ושמרת מה שבכתב את נוטל שכר ואם לאו אין את נוטל שכר אריב"ל (דברים א) עליהם ועליהם דברים הדברים כל בכל מקרא ומשנה ותלמוד ואגדה ואפי' מה שתלמיד וותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה מסיני הדא הוא דכתיב (קוהלת א) יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא וחבירו משיבו כבר היה לעולמים אשר היה

לפנינו תני לא יהיו שנים קורין בתורה וא' מתרגם א"ר זעירה מפני ברכה והא תני לא יהו שנים מתרגמין ואחד קורא אית לך מימר מפני ברכה אלא מפני שאין שני קולות נכנסין באוזן א' תני שנים קורין בתורה אין שנים קורין בנביא א"ר עולא קראות בתורה אין קראות בנביא תני אחד קורא בתורה ואחד מתרגם לא אחד קורא ושנים מתרגמין לא שנים מתרגמין ואחד קורא לא שנים קורין ושנים מתרגמין ובנביא אחד קורא ואחד מתרגם ואחד קורא ושנים מתרגמין לא שנים קורין ואחד מתרגם ולא שנים קורין ושנים מתרגמין ובמגילה אחד קורא ואחד מתרגם קורא ושנים מתרגמין שנים קוראין וא' מתרגם שנים קורין ושנים מתרגמין והתרגום מעכב אמר רבי יוסה מן מה דאנן חמיין רבנן נפקין לתעניתא וקראיי ולא מתרגמין הדא אמרה שאין התרגום מעכב אמר ר' יונה אע"ג דאת אמר אין התרגום מעכב טעה מחזירין אותו ר' יונה ר' ירמיה חד מחזר מנא וחורנה מחזר פטירין עם ירקונן ויאמר פטירין עם מרורין ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא מן מה דאמר ר' יונה מהו להביאן בתמחויין

דף כח,ב פרק ד הלכה א גמרא של כסף הוי דהוא מחזר מנא ויאמר סלא ר' פינחס מחזר פטימין בני תורין ויאמר תורין בני תורין מניין לתרגום ר' זעירה בשם רב חננאל (נחמיה ח) ויקראו בספר תורת ה' זה המקרא מפורש זה תרגום ושום שכל אלו הטעמים ויבינו במקרא זה המסורת ויש אומרים אלו ההכריעים ויש אומרים אלו ראשי פסוקים ר' זעירא בשם רב חננאל אפילו רגיל תורה כעזרא לא יהא הוגה מפיו וקורא כמה שנאמר בברוך (ירמיהו לו) מפיו יקרא אלי כל הדברים האלה ואני כותב על הספר בדיו והא תני מעשה ברי' מאיר שהיה באסייא ולא היה שם מגילה כתובה עברית וכתבה מפיו וקרייה אין למידין משעת הדחק ויש אומרים שתים כתב את הראשונה מתוך פיו וכתב את השנייה מתוך הראשונה וגנז את

הראשונה וקרא בשנייה ר' ישמעאל בי ר' יוסי אומר
יכיל אנא כתב כל קרייא מן פומי ר' חייה רבה אמר
יכיל אנא כתב כל קרייא בתרין מניין היך עבידא זבן
בתרין מניי זרע דכיתן וזרע ליה וחצר ליה ועבד חבלין
ותפש טביי וכתב כל קרייה על משכיהון שמע ר' ואמר
אשרי הדור שאתם בתוכו כיצד הוא מברך עליה זכיי
טבחא בשם ר' יוחנן הרב את ריבך והנוקם את נקמתך
הגואלך והמושיעך מכף עריציד עד כדון בסוף בתחילה
הרי היא ככל שאר מצותיה של תורה מה שאר כל
המצות טעונות ברכה אף זו טעונה ברכה כתוב בתורה
ברכה לפניך ואין כתוב בה ברכה לאחריה מה כתוב בה
לפניה (דברים לב) כי שם ה' אקרא הבו גודל לאלהינו
וכתוב במזון ברכה לאחריו ואין כתוב בה ברכה לפניו
מה כתוב בו לאחריו (שם) ואכלת ושבעת וברכת וגוי'
מניין ליתן את האמור בזה ואת האמור בזה בזה
ר' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן שם שם לגזרה

דף כט, א פרק ד הלכה א גמרא שוה מה שם שנאמר
בתורה ברכה לפניך אף שם שנאמר במזון ברכה לפניו
ומה שם שנאמר במזון ברכה לאחריו אף שם שנאמר
בתורה ברכה לאחריה עד כדון כר' עקיבה כר' ישמעאל
ר' יוחנן בשם ר' ישמעאל קל וחומר מה אם מזון שאין
טעון ברכה לפניו טעון לאחריו תורה שהיא טעונה
ברכה לפניך אין דין שתהא טעונה ברכה לאחריה עד
כדון תורה מזון מה אם תורה שאינה טעונה ברכה
לאחריה טעונה לפניך מזון שהוא טעון לאחריו אינו דין
שיהא טעון לפניו ר' יצחק ור' נתן ר' יצחק אמר
(שמואל א ט) כי הוא יברך הזבח ואחרי כן יאכלו
הקרואים ר' נתן אומר (שמות כג) ועבדתם את ה'
אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך אימתי הוא קרוי
לחמך עד שלא אכלתו ר' אומר מה אם בשעה שאכל
ושבע את אמר צריך לברך בשעה שהוא תאב לוכל לא
כל שכן עד כדון מזון תורה מה אם מזון שאינו אלא חיי
שעה טעון ברכה לפניו ולאחריו תורה שהיא חיי עדי עד
לא כל שכן ר' זעירה בעי אילין גי' קרויות מה את עבד

לון כג' שאכלו כאחת או כג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו אין תעבדינון כג' שאכלו כאחת הראשון מברך ברכה ראשונה והאחרון מברך ברכה האחרונה והאמצע אינו מברך כל עיקר אין תעבדינון כג' שאכלו זה בפני עצמו וזה בפני עצמו אפ"י האמצעי מברך לפנייה ולאחריה אמר ר' שמואל בר אבודמא למדו ברכת התורה מברכת המזון אלא לרבים אם לרבים אפ"י בינו לבין עצמו אינו מברך א"ר אבא מרי אחוי דר' יוסה עשאוה כשאר כל המצות שבתורה מה שאר כל המצות טעונות ברכה אף זו טעונה ברכה א"ר שמואל בר נחמן ר' יונתן הוה עבר קומי סידרא שמע קלון קרויי ולא מברכין אמר לון עד מתי אתם עושין את התורה קרחות קרחות משה התקין את ישראל שיהו קורין בתורה בשבתות ובימים טובים ובראשי חדשים כחולו של מועד שנאמר (ויקרא כג) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל עזרא התקין לישראל שיהו קורין בתורה בשני ובחמישי ובשבת במנחה הוא התקין טבילה לבעלי קריין הוא התקין שיהו בתי דינין יושבין בעיירות בשני ובחמישי הוא התקין שיהו הרוכלין מחזירין בעיירות

דף כט,ב פרק ד הלכה א גמרא מפני כבודן של בנות ישראל הוא התקין שיהו מכבסין בחמישי מפני כבוד השבת הוא התקין שיהו אופין פת בערבי שבתות שתהא פרוסה מצויה לעני הוא התקין שיהו אוכלין שום בלילי שבתות שהוא מכניס אהבה ומוציא תאוה הוא התקין שיהו הנשים מדברות זו עם זו בבה"כ הוא התקין שתהא אשה חוגרת בסינר בין מלפניה בין מלאחריה א"ר תנחום בר חייה מפני מעשה שאירע מעשה באשה שבעלה קוף מכדרכה ושלא כדרכה הוא התקין שתהא אשה חופפת וסורקת קודם לטהרתה ג' ימים רבי יוסה בשם דבית ר' ינאי רבי בא בר כהן בשם רב חונא כדי לשבת ולשני ימים טובים של גליות רבי זעירה בשם רב יהודה והוא שהגיע זמנה לטבול בינתיים רבי בא בשם רב יהודה ואפ"י הגיע זמנה

לטבול בסוף והוה ר' זעירה מסתכל בה א"ל מה את
מסתכל בי (איוב טו) מה ידעת ולא נדע תבין ולא עמנו
הוא אתא ר' אחא בשם רבי תנחום בי רבי חייה ואמר
טעמא ואפ"י הגיע זמנה לטבול בסוף אני אומר שמא
מעיינה רחוק והיא מתעצלת ואינה טהורה :

דף כט, ב פרק ד הלכה ב משנה ובראשי חדשים ובחולו
של מועד קורין ארבעה אין פוחתין מהן ואין מוסיפין
עליהן ואין מפטירין בנביא הפותח והחותם בתורה
מברך לפניו ולאחריה :

דף כט, ב פרק ד הלכה ב גמרא רב חונה אמר ג' קרויות
שבתורה לא יפחתו מעשרה פסוקים חזקיה אמר כנגד
עשרת הדברות והא תנינן ביום הראשון בראשית ויהי
רקיע והא לית בהון אלא תמנייא רבי אידי אומר
איתפלגון כהנא ואסי חד אמר חוזר וחורנא אמר חותך
מן דמר חוזר חוזר ב' פסוקים ומן דמר חותך (בראשית
א) ויהי ערב ויהי בקר פסוק בפני עצמו והא תנינן בשני
(שם) יהי רקיע ויקוו המים מן דמר חוזר חוזר ב'
פסוקים ומן דמר חותך אפ"י חותך אין בו התיב רבי
פילפי בר פרוטה קומי רבי יונה הרי פרשת עמלק א"ל
שנייא היא שהיא סדורה של יום התיב רבי לעזר בר
מרום והא תאני המפטיר בנביא

דף לא, א פרק ד הלכה ב גמרא לא יפחות מכ' ואחד
פסוקים ויהיו עשרים וג' תלתא עשרה ותלתא עשרה
וחד ג' :

דף לא, א פרק ד הלכה ג משנה זה הכלל כל שיש בו
מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה ביום טוב חמשה
ביום הכיפורים ששה בשבת שבעה אין פוחתין מהן
אבל מוסיפין עליהן ומפטירין בנביא הפותח והחותם
בתורה מברך לפניו ולאחריה :

דף לא, א פרק ד הלכה ג גמרא וביום הכפורים ששה אית
תניי תני שבעה מאן דאמר ששה מפני התפילה מאן

דאמר שבעה כהדא דתני בשבת ממהרים לבוא וממהרין לצאת ביום טוב מאחרין לבוא וממהרין לצאת ביום הכפורים ממהרין לבוא ומאחרין לצאת הלועזות לא נהגו כן אלא אחד קורא כל הפרשה כולה היה יודע אחד את הפרשה קורא את כולה שבעה יודעין ג' פסוקין כולהון קראיי אחד יודע ג' פסוקים קרי וחזר קרי ר' זעירה בשם רב ירמיה העבד עולה למניין שבעה וידבר עולה מג' פסוקים לא כן א"ר חמא בר עוקבא בשם ר' יוסי בי ר' חנינה אסור ללמד את עבדו תורה תיפתר שלמד מאיליו או שלימדו רבו כטבי ר' חלבו ר' מתנה שמואל בר שילת בשם רב שבעה חוץ מן המפטיר התיב ר' חנניה בן פזי והתנינן המפטיר בנביא לא יפחות מעשרים ואחד פסוקין הוא אמרה ואמר טעמא כשאין שם תורגמן אבל אם יש שם תורגמן קוראיה ג' א"ר חלבו קומי ר' אבהו קומי ר' יוחנן קראיי תלתא א"ל ולא יהא ר' יוחנן כתורגמן :

דף ל,א פרק ד הלכה ד משנה אין פורסין על שמע ואין עוברין לפני התיבה

דף ל,ב פרק ד הלכה ד משנה ואין נושאים כפיהן ואין קורין בתורה ואין מפטירין בנביא ד ואין עושין מעמד ומושב ואין אומר ברכת אבלים וחתנים ואין מזמנין על המזון בשם פחות מעשרה ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן :

דף ל,ב פרק ד הלכה ד גמרא מכיון דתנינן אין פורסין את שמע פחות מעשרה לידא מילה תנינן אין עוברין לפני התיבה פחות מעשרה לכן צריכה כהדא דתני אין פורסין את שמע פחות מעשרה התחילו בעשרה והלכו להן מקצתן גומר אין עוברין לפני התיבה פחות מעשרה התחילו בעשרה והלכו להן מקצתן גומר אין נושאים את כפיהן פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להן מקצתן גומר אין קוראין בתורה פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להן מקצתן גומר אין מפטירין בנביא פחות מעשרה התחילו בעשרה ויצאו להם מקצתן גומר

ועל כולם הוא אומר (ישעיהו א) ועוזבי ה' יכלו אין עושין מעמד ומושב עמדו יקרים שבו יקרים שבעה פעמים אין אומרים ברכת אבלים וחתנים ואין אומרים ברכת חתנים כל שבעה ר' ירמיה סבר מימר מפקין כלתה כל שבעה א"ל ר' יוסה והא תני ר' חייה אומר ברכת אבילים כל שבעה אית לך מימר מפקין מיתא כל שבעה מאי כדון מה כאן משמח עמו אף כאן מנחם עמו מה כאן מזכירין אף כאן מזכירין אית תניי תני אין אבילים עולין מן המניין ואית תניי אבילים עולים מן המניין א"ר אבונה מ"ד אין אבילים עולים מן המניין באבילי אותו המת מ"ד אבילים עולין מן המניין באבילי מת אחר והא תני יוצא להתנחם אבל לא לנחם תני שמואל אין קידוש החדש אלא בעשרה ר' בא ור' יסא בשם ר' יוחנן נאמר כאן עדה ונאמר להלן (במדבר יד) עד מתי לעדה הרעה הזאת מה עדה האמורה להלן עשרה אף כאן עשרה א"ר סימון נאמר כאן תוך ונאמר להלן (בראשית מב) ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים מה תוך שנא' להלן עשרה אף כאן עשרה א"ל ר' יוסה בי ר' בון אם מתוך

דף לא, א פרק ד הלכה ד גמרא את למד סגין אינון אלא נאמר כאן בני ישראל ונאמר להלן בני ישראל מה להלן עשרה אף כאן עשרה: ובקרקעות תשעה וכהן: כנגד עשרה כהנים האמורין בפרשה ויהיו כולם כהנים ריבוי אחר ריבוי למעט ויהיו כולן ישראל אין הפרשה יוצאה בלא כהן עד כדון במקדיש גופה של שדה אמר דמי שדי עלי נישמענה מן הדא ערכים המיטלטלין בגי' ויש ערכים שאינן מיטלטלין ר' יעקב בר אחא ר"ש בר אבא בשם ר' חנינה האומר הרי ערכי עלי ובא לסדרו מן הקרקע שמין לו בעשרה מן המיטלטלין שמין לו בשלשה האומר הרי ערכי עלי אינו כאומר דמי שדי עלי אבל אם אמר הרי עלי מאה מנה להקדש שמין לו בגי' לכשיעשיר נידון בהשג יד תני עבדים ושפחות ומיטלטלין אין להם איגרת ביקורת מהו איגרת ביקורת ר' יודה בר פזי אמר אכרזה עולא בר' ישמעאל

אמר עבדים שלא יברחו שטרות ומיטלטלין שלא יגנבו ר' בא בר כהן בעא קומי ר' יוסה לית הדא אמרה שעבדים נפדין בגי' א"ל אין א"ל והא תנינן ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן א"ל אדם דהכא בן חורין הוא חיננה בר שלמיה בשם רב אתא עובדא קומי ר' ובעא מיעבד כרבנן אמר לו ר' לעזר בן פרטא בן בנו של ר' לעזר בן פרטא ר' לא כך לימדתני בשם זקינין אלא א"כ עשו איגרת ביקורת וחזר ביה ועבד כרשב"ג:

דף לא, א פרק ד הלכה ה משנה הקורא בתורה לא יפחות מגי' פסוקים ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד ובנביא גי' אם היו שלשתן גי' פרשיות קורין אחד אחד מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה ועד כמה הוא מדלג עד כדי שלא יפסיק התורגמן:

דף לא, א פרק ד הלכה ה גמרא ר' בא בריה דר' חייה בר בא ר' חייה בשם ר' יוחנן

דף לא, ב פרק ד הלכה ה גמרא היה קורא בתורה ונשתתק זה שהוא עומד תחתיו יתחיל ממקום שהתחיל הראשון אין תימר ממקום שהפסיק הראשונים נתברכו לפניו ולא נתברכו לאחריו האחרונים נתברכו לאחריהם ולא נתברכו לפניו וכתוב (תהילים יט) תורת ה' תמימה שתהא כולה תמימה היתה הפרשה של ה' פסוקים קורא את כולה לא עשה כן אלא קרא גי' זה שהוא עומד תחתיו צריך לקרות שני פסוקים האחרונים וגי' מפרשה האחרת לא עשה כן מהו שיעכב רבי יונה ורבי יוסה סלקון מיחמייה אפין לאחוי דיהודה בר תמוזה קריביה דרבי יוסה בן חנינה בכנישתא דסוכנייא והוה תמן ר' ירמיה ועכב א"ר יונה לרבי יוסה וכופין א"ל והא רבך מעכב רבי ירמיה ר"ש שרה רבי חיננא בר אנדריי בשם רבי זכיי דכבול טעה בין תיבה לתיבה מחזירין אותו א"ר ירמיה לרבי זעירה ועבדין כן א"ל ואדיין את לזו אפילו טעה בין אם לואם מחזירין אותו ר"ש ספרא דטרכנת אמרון ליה בני קרתיה קטע בדיבירייה דיקרונון בגינן

אתא שאל לרבי חינה א"ל אין קטעון רישך לא תשמע לון ולא שמע לון ושתרון ליה מן ספרותה בתר יומין נחת להכא קם עימיה ר"ש בן יוסינה א"ל מה את עביד בההוא קרתך ותני ליה עובדא אמר ליה ולמה לא שמעת לון אמר ליה ועבדין כן א"ל ולינן מקטעין לון בסידרא א"ל ולינן חוזרין וכללין לון אמר רבי זעירא אילו הוה ההוא ספרא ביומוי מניתיה חכים רב אמר כגון (ישעיהו מה) הוי רב את יוצרו מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה מדלגין בנביא אין מדלגין מנביא לנביא ובנביא של י"ב מותר אין מדלגין בתורה רבי ירמיה בשם רבי שמעון בן לקיש שאין גולים ספר תורה ברבים ר' יוסה בעי הגע עצמך שהיתה פרשה קטנה א"ל כדי שישמעו את ישראל התורה על סדר והא תנינן קורא אחרי מות ואך בעשר שנייא היא שהוא סדרו של יום תדע לך דאמר ר"ש בן לקיש בכ"מ אינו קורא על פה והכא קורא על פה

דף לב, א פרק ד הלכה ה גמרא ר' יוסה מפקד לבר עולא חזנא דכנישתא דבבלייא כד דהיא חדא אורייתא תהוי גוילא אחורי פרוכתא כד דאינן תרתיי תי מיכל חדא ומייתי חדא עד איכן א"ר אחא כגון פרשת יהוידע כ"ג:

דף לב, א פרק ד הלכה ו משנה המפטיר בנביא הוא פורס את שמע והוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו ואם היה קטן אביו או רבו עוברין על ידו:

דף לב, א פרק ד הלכה ו גמרא לא צורכה דילא הפורש את שמע הוא עובר לפני התיבה והוא נושא את כפיו רבי יוסי בן חנינא אמר כדי לזרזו ואם היה קטן אביו או רבו עוברין על ידו והא תנינן קטן לא יפרוש את שמע אמר רבי יודן כאן בשהביא שתי שערות וכאן בשלא הביא שתי שערות:

דף לב, א פרק ד הלכה ז משנה קטן קורא בתורה ומתרגם אבל אינו פורס את שמע ואינו עובר לפני

התיבה ואינו נושא את כפיו פוחח פורס את שמע ומתרגם אבל אינו קורא בתורה ואינו עובר לפני התיבה ואינו נושא את כפיו סומא פורס את שמע ומתרגם רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרס את שמע:

דף לב, א פרק ד הלכה ז גמרא תמן תנינן סומא אינו גולה דברי רבי יהודה ורבי מאיר אומר גולה ושניהן מקרא אחד הן דורשין (במדבר לה) בלא ראות ר' יהודה אומר לרבות הסומא ר"מ אומר פרט לסומא וכא תנינן כל שלא ראה מאורות מימיו לא יפרוש את שמע הא אם ראה פורש רבי חגיי בעא קומי רבי יוסה מחלפה שיטתיה דר' יהודה תמן הוא אמר פרט והכא הוא אמר לרבות אמר רבי חנניה בריה דרבי הילל ביושב בבית אפיל היא מתניתא

דף לב, ב פרק ד הלכה ז גמרא כך הוא אומר היושב בבית אפל לא יפרש שמע ברם הכא בלא ראות לרבות את הסומא:

דף לב, ב פרק ד הלכה ח משנה כהן שיש בידיו מומין לא ישא את כפיו רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס לא ישא את כפיו מפני שהעם מסתכלין בו:

דף לב, ב פרק ד הלכה ח גמרא תני ובפניו והא תני אם היה דש בעירו מותר רבי נפתלי הוות אצבעתיה עקומה אתא שאיל לרבי מנא א"ל מכיון שאתה דש בעירך מותר רב חונא הוה מעבר זלדקן והא תני אם היה דש בעירו מותר א"ר מונא רגליה הוי סגין שלא יהו אומרים ראינו קטן נושא את כפיו א"ר יוסה זאת אומרת שאסור להסתכל בכהנים בשעת שהן מברכין את ישראל א"ר חגיי כלום אמרו אין מסתכלין לא מפני הסיע דעת משה דאנא מסתכל ולא מסע דעתי:

דף לב,ב פרק ד הלכה ט משנה האומר איני עובר לפני התיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור בסנדל איני עובר אף יחף לא יעבור העושה תפלתו עגולה סכנה ואין בה מצוה נתנה על מצחו או על פס ידו הרי זו דרך המינות ציפה זהב ונתנה על בית יד אונקלי שלו הרי זו דרך החיצונין :

דף לב,ב פרק ד הלכה ט גמרא תנה רבי יוסה בן ביבי תפילין מרובעות שחורות הלכה למשה מסיני :

דף לב,ב פרק ד הלכה י משנה האומר יברכוך טובים הרי זו דרך המינות על קן ציפור יגיעו רחמיה ועל טוב יזכר שמך מודים מודים משתקין אותו המכנה בעירות משתקין אותו האומר (ויקרא יח) ומזרעך לא תתן להעביר למולך ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא משתקין אותו בנזיפה :

דף לב,ב פרק ד הלכה י גמרא האומר יברכוך טובים שתי רשויות רבי פינחס בשם רבי סימון כקורא תגר על מדותיו של הקדוש ברוך הוא

דף לג,א פרק ד הלכה י גמרא על קן ציפור הגיעו רחמיה ועל אותו האיש לא הגיעו רחמיה רבי יוסי בשם רבי סימון כנותן קצבה על מידותיו שלה קדוש ברוך הוא עד קן ציפור הגיעו רחמיה אית תניי תני עד אית תניי תני על מאן דאמר על מסייע לרבי פינחס מ"ד עד מסייע לרבי יוסה א"ר יוסה בי רבי בון לא עבדין טבאות שהן עושין מדותיו של הקב"ה רחמין אילין דמתרגמין עמי בני ישראל כמה דאנן רחמין בשמיא כן תהוון רחמין בארעא תורתא או רחילא יתה וית ברה לא תכסון תרוויהון ביומא חד לא עבדין טבאות שהן עושין גזירותיו של הקב"ה רחמים מודים מודים משתקין אותו א"ר שמואל בר רב יצחק (תהילים סג) כי יסכר פי דוברי שקר הדא דאת אמר בציבור אבל ביחיד תחנונים הן ודכוותה אמן אמן שמע שמע תורגמן שהוא עומד לפני חכם אינו רשאי לא לשנות

ולא לכנות ולא להוסיף אלא אם כן היה אביו או רבו ר' פדת הוה אמורא דרבי יסא מילין דשמע מן אבוי הוה אמר כן א"ר בשם אבא מילין דלא שמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רב בשם רבי לעזר בר ישיטא הוה אמורא דרבי אבהו אחא מילין דשמע מן אבוי הוה אמר כן א"ר בשם אבא מילין דלא שמע מן אבוי הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי חיננה רבי מנא כד דהוה מורי בחבורתא מילין דשמע מן אבוי בביתה הוה אמר כן אמר רבי בשם רבי יונה מילין דשמע מן אבוי בבית וועדא הוה אמר כן אמר רבי יונה המכנה בעריות בערייתא דאבוי ובערייתא דאימיה מזרעך לא תתן לעביר למולך מזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא תני רבי ישמעאל זה שהוא נושא ארמית ומעמיד ממנה בנים מעמיד אויבים למקום :

דף לג,א פרק ד הלכה יא משנה מעשה ראובן נקרא ולא מיתרגם מעשה תמר נקרא ומיתרגם מעשה עגל הראשון נקרא ומיתרגם והשני נקרא ולא מיתרגם ברכת כהנים ומעשה דוד ואמנון לא ניקרין ולא מיתרגמין :

דף לג,ב פרק ד הלכה יא גמרא כתיב אשר חכמים יגידו ולא כחדו מאבותם מה שכר נטלו על כך להם לבדם נתנה הארץ ולא עבר זר בתוכם איזהו מעשה עגל השני רבי סימון בשם ר' יהושע בן לוי מתשובה שהשיב משה את אהרן עד (שמות לב) כי פרעה אהרן לשמחה בקמיהם חנניה בר שלמיה בשם רב מתשובה שהשיב אהרן את משה עד כי פרעה אהרן שמחה בקמיהם ר' אחא בשם ר' בא ומחא ה' ית עמא על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן ר' מר עוקרבן בשם רבנן דתמן לא דומה גנאי יחיד בציבור לגנאי ציבור בציבור ואתיא כהיא דא"ר חלבו בשם רב חונה ברכת כהנים נקראות ולא מיתרגמות ר' בא בר כהן בעאק ומי ר' יוסה מה טעמא א"ל (במדבר ו) כה תברכו לברכה ניתנה לא ניתנה לקריאה :

דף לג, ב פרק ד הלכה יב משנה ואין מפטירין במרכבה
ר"י מתיר ר' אליעזר אומר אין מפטירין בהודע את
ירושלם את תועבותיה :

דף לג, ב פרק ד הלכה יב גמרא אין מפטירין במרכבה
ור' יהודה מתיר ר' אליעזר אומר אין מפטירין בהודע
את ירושלם את תועבותיה מעשה באחד שהפטיר
בהודע את ירושלם את תועבותיה אמר לו ר"א ילך
אותו האיש וידע בתועבותיה של אמו ובדקו אחריו
ונמצאו ממזר. ודא מזוזה יהבין לה היכא ר' זעירה רב
יהודה בשם שמואל משלשו ונותנו בתחילת שליש
העליון ר' חלבו בשם רב חונה חוצה את הפתח ומשלשו
ונותנה בסוף שליש התחתון מה ביניהן מקום מזוזה
ביניהון בר טברי שאל לרבי יצחק הגע עצמך שהיה שער
גבוה א"ל נותנה כנגד כתיפיו בית מדרשיה דרבי חנינה
עביד כן ר' ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק בית
מזוזתו של ר' היה עשוי כמין נגר תלייה בדלת סכנה
שאינן בה מצוה חקק בראש המקל והניחו במקום
שאינו ראוי לו סכנה שאין בה מצוה רבי בא בשם רב
יהודה ואפילו לא

דף לד, א פרק ד הלכה יב גמרא סמרו והא תני והוא
שסמרו א"ר יוסה והוא שייחדו לכן של בית מליון היו
עושין כן בפולמסיות שמואל אמר נתנה לפני מטפח
פסולה ר' זעירא בשם שמואל צריך שיהא שמע שלה
רואה את הפתח ר' ירמיה בשם ר"ז כיני מתניי ציר שיש
לו שני פתחים נותן על אי זה מהן שירצה היאך שמע
שלה רואה את הפתח בית שיש לו שני פתחים נותן
ברגיל היו שניהן רגילין נותן בחזית היו שניהן חזית
נותן על איזה מהן שירצה פתח שהוא פתוח לגג ולגינה
הרי הוא כפתוח לחיל דברי ר' יוסה בי ר' יהודה
וחכמים אומרים הרי הוא כפתוח לשוק הדר בחוצה
לארץ והדר בפונדקי ארץ ישראל שלשים יום אינו צריך
ליתן מזוזה הדר בבורגנין שלשים יום צריך ליתן מזוזה
השוכר בית ישראל צריך ליתן מזוזה השוכר בית
מעכו"ם צריך ליתן מזוזה וכשהוא יוצא נוטל ובשל

ישראל אסור לעשות כן רבי יעקב בר אחא בשם רבי
יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד שנטל והיה
קובר את בניו הדר בפונדקי חוצה לארץ שלשים יום
אינו צריך ליתן מזוזה אם נתן לא יטול רבי יעקב בר
אחא בשם רבי יאשיה מפני מעשה שאירע מעשה באחד
שנטל והיה קובר את בניו חולדת המולים חייבת
במזוזה חלון שהוא ד' על ד' שעבדים יושבין שם
ומניפין לרבוניהם חייבין במזוזה לוליא אלו ע"ג אלו
חייבין במזוזה הן דו דרס אדכופתא ארעייתא. רבי
יוסי הוה מצטער דלא חמא לולא דרבי אילעא דהוה
עביד מן דעתהון דכל רבנן תפילה ומזוזה מי קודם
שמואל אמר מזוזה קודמת רב חונה אמר תפילה
קודמת מה טעמיה דשמואל שכן היא נוהגת בימים
טובים ובשבתות מה טעמא דרב חונה שכן היא נוהגת
במפרשי ימים והילכי מדברים מתניתא מסייעה
לשמואל תפילה שבלת עושין אותה מזוזה שבלת
אין עושין אותה תפילין למה שמעלין בקודש ולא
מורידין: